

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI KÉPES HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 BUDAPEST, V. BÁTHORY-UTCA 24. SZÁM.
 („Falu” Magyar Gazda és Földmívelés Szövetség.)
 Telefon: 1-155-62.
 Postafelraképként árcsék száma: 25.153.

MEGJELENIK MINDEN VASÁR NAP

Előfizetési díjak, a m. kir. földmívelésügyi miniszter által időnként kiadott „Rádiós gazdasági előadások” című füzetekkel együtt: Évesz évre 4, félévre 2, negyedévre 1 P.
 Intézményeknek és jogi személyeknek egy évre 20 P

Budapest, 1936.

XVII. évfolyam, 45. szám.

November hó 8.

Mussolini igazságot követel Magyarországnak

A világ érdeklődésének középpontjában most az a beszéd áll, amelyet Mussolini olasz miniszterelnök tartott vasárnap Milánóban. Ennek a beszédnek európai jelentőséget nemcsak Mussolini személye és a Római császársággá előlépett Olaszország nagy nemzetközi tekintélye adott, hanem az a tény, hogy az olasz kormányfő eddigi megnyilatkozásainál is határozottabb és világosabb megfogalmazásban tárta a világ elé országának szándékait a legfontosabb európai kérdésekben.

Óriási és tomboló embertömeg előtt mondta el Mussolini aránylag rövid beszédét, amelyet sok állam rádióállomásai közül a magyar is közvetített. A szűkszavú beszéd is mintha azt akarta volna bizonyítani, hogy nincs szükség álláspontjának hosszadalmas magyarázatára és hogy most már nem beszéde, hanem cselekvése van szükség.

Mussolini beszédében mindennek előtt a Népszövetséggel, a leszerelés és az együttes biztonság kérdésével foglalkozott. Egyiknek sem jósolt jóvót. A Népszövetséget bukott intézménynek tartja, amelyet feltámasztani többé nem lehet. A leszerelést senki elkézdni nem akarja, ahelyett mindenki lázas iramban feyverzik. Együttes biztonság pedig sohasem volt és sohasem lesz. Férfias nép különben sem hajlandó sorát bizonytalan harmadik kezébe letenni.

Mussolini nem tagadta, hogy az olasz-francia viszony elhidegült. Ezzel szemben Németország felé kimélyültek a baráti kapcsolatok. Különösen azóta, hogy az osztrák függetlenséget sikerült biztosítani. A két nagy államnak a Dunavölgyében fontos szerepe van és ezt a jövőben együttesen akarják betölteni. Ezen a téren biztató jel, hogy Olaszország és Jugoszlávia között az utóbbi időben megjavult a viszony és remény van arra, hogy ez a jövőben folytatódni fog. Az olasz nép békében akar élni Angliával is, nincs szándékában sérteni a brit birodalom Földközi-tengeri érdekeit, de elvárja, hogy mindenki tiszteletben tartsa Olaszországnak a Földközi-tengerhez fuzódó életbevágó jogait.

Mussolini beszédének hennünkét legközelebről érdeklő részében a revízióval foglalkozott.

„Mindaddig, — mondotta — amíg Magyarországnak nem szolgáltatnak igazságot, a Dunamedence kérdéseit nem lehet véglegesen rendezni. A háború igazi megcsönkítettja

Magyarország. Négymillió magyar él a mostani határokon túl. Attól a törekvéstől vezetve, hogy eleget tegyenek a tulajdonságon elvont igazság követelményeinek, más — talán még nagyobb — igazságtalanságot követtek el. Az olasz népnek a magyarok iránti érzelmeit a magyarok katonai erényeinek, bátorságának és önfeláldozó szellemének őszinte elismerése jellemzi. Ez az érzelmei egyéb-ként kölcsönös. Talán már a közel jövőben ünnepélyes alkalom nyílik arra, hogy az olasz nép ezeket az érzelmei megkapó formában juttassa kifejezésre ország-világ előtt.”

Olaszország nagy államférfiának és vezérének az egész világon óriási felhőtelt keltő megnyilatkozásából nemzetünket közvetlenül érintő megállapítások a következők:

1. A német és olasz állam barátságának kimélyítése, mely bizonyára közös megegyezésre vezet a Dunavölgyi kérdésben, minthogy ilyen megegyezésre vezetett az osztrák kérdésben. Ez azért fontos, mert ennek a két hatalmas és irántunk barátságos országnak döntő szava lesz a Dunavölgy rendezésében.

2. Az olasz-jugoszláv közeledés, amely az általános béke és a dunavölgyi helyzet szempontjából üdvös, csak az a kérdés, hogy nem fogja-e Olaszország felé irányuló mezőgazdasági kivitelünket hátrányosan befolyásolni.

3. A revízió, melyre négye Olaszország — úgy látszik — lépéseket szándékozik tenni, legalább is erre vall Mussolini beszédének egyik felütő mondata.

Érthető, ha a kisanant vegyes

sőt ellenséges érzelmekkel fogadta Mussolini beszédét. Nem tszhet neki az olasz-német barátkozás, sem az olasz-jugoszláv közeledés, mely a kisanánt egységet fenyegeti, nem is szóva a revízióról, mely minden bizonytal egységes állásfoglalásra készíti majd őket. Mindenesetre el lehetünk készülve arra, hogy a megszállt területen élő magyar kisebbség ényomására ez a fordulat újabb okot szolgáltalt.

Mussolini igaz, nagy barátunk, aki feltétlenül jót akar. Nem szabad azonban reményeinket tulszigálni, mert az elmúlt közel két évtized alatt megtanulhattuk, hogy a revízió gyümölcse nem érik meg olyan hamar, mint kezdetben reméltük. A legkedvezőbb fordulat sem josit-hat fel arra, hogy mindent a revízióra tegyünk fel és tőle várjuk a megváltást nehéz helyzetünkben. Terület és népességgyarapodással erősebbek leszünk, de ez önmagában egyetlen égető problémánkat meg nem oldja. Sőt minél közelebb kerülünk a revízióhoz, annál inkább törekednünk kell rendet teremteni jelenlegi portánkban, hogy messziről jövő testvéreinket tisztességgel fogadhassuk.

Tizenkét év óta halott Nagyatádi Szabó István...

November hó 30-án, pénteken délután, a Nemzeti Egység Pártjának gazdaképviselői a parlament olvasótermében öszegyuleztek, mintegy huszan, a Mayer János, Schandl Károly vezetésével átvonultak a föld-

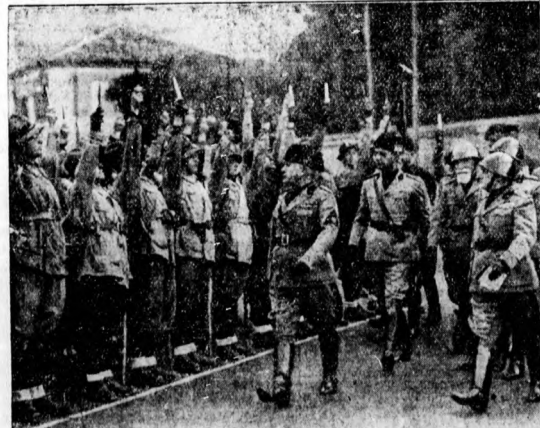
mívelésügyi minisztérium elé Nagyatádi Szabó István szobrahoz. Résztvettek a gyászünnepegen a földmívelésügyi minisztérium vezetőtitkviselői is, s Darányi Kálmán miniszterelnök, földmívelésügyi miniszter

Péchy Tibor osztályfőnök képviselte. Ott voltak a Falu-Gazdaszövetség titkviselői is Szekeres László h. igazgatóval az élükön. Az ünnepség kezdetén Nagyatádi Szabó István leánya, Tankovits Miklósné krizantémcsokrot tett a szobor talapzatára, majd Tóth Pál országgyűlési képviselő, miután a Nemzeti Egység Pártjának hatalmas bábérszokoruját elhelyezték a szobor előtt, emlékbeszédet mondott.

— A végtelen idő nagy homok-óráján, — mondotta — sűrű egymásutánban peregnék le a percek, mulnak el esztendők. Alighogy észrevesszük, tegnap lett a mából. Lefolyt a folyó év s mire eszmélni kezdünk, máris a mulandóság szövi fölöttük az örök enyészetet fátyolát.

— Vannak azonban emberi értékek, amikkel nem bír az idő múlása, amelyek nem semmisülnek meg a gyarló testnek szétomló porával. Vannak eszmék, amik nem szállnak sirba az igeihirdetővel, amelyeket nem lehet eltemetni, mert ének tovább és milliók lelkeit formálják

A magyar föld szolgálatának örökös valóság eszméje élt Nagyatádi Szabó István apostoli lelkében

Október 28-án, a fascista forradalom értorodulóján Mussolinut üjjonvga üdvözi Róma népe.

és ennek az eszmének a srontultu sugárzó ereje hozott ma bennünket

ide érebeöntött alakja elé. Hogy ki volt Nagyatádi, míg élt és mi je volt ő nemzetének, arról már a magyar történelem lapjai számolnak be, de mi kortársai közvetlenül is láttuk. Még a boldog békeidők gazdag éveiben jött, de voltaképpen világhíborru követő forradalmi idők zúrvárában lett nagytá. Országos vezére volt egy pártnak, melyet egykor maga alapított s amely az ő egyéniségének a sulya alatt idők folyamán mereteiben magát a nemzetet jelen-tette. Mint pártvezér nem képviselt osztályérdekeket és nem hirdetett osztályharcot soha.

A békés haladásnak, a megértésnek és a szeretetnek volt az apostola, miközben saját értékeinek becslésében öntudatosá tette a magyar kisgazdaiársadalmat.

— Pártvezérnek indult és államférfi lett. Államférfi előrelátásának egyik jellemző bizonyítéka, hogy amikor megalapította a kisgazdapártot, még jóval a világháború előtt, programjának sarcolatos pontjává azt a „népies” politikát tette, melynek kormányzati szükségességét most, évtizedek múltán parlamenti bemutatkozásakor elismerés és becszédében kihangsúlyozta a mai magyar élet minisztereinké, Darányi Kálmán is.

— Nagyatádi Szabó István realis, megvalósításra éret, magyar nemzeti politikát hirdetett mindig. Nem futott a népszerűség lidércébe után, pedig mennyivel más lett volna az utja és a kisgazdapárt is az ellenzék sorai között, ahol nagy népszerűségét a végtelékig fokozhatta volna. De ő éppen ezt nem akarta, mert nem beszélni, hanem cselekedni vágyott, nem a szított népszerűsévig forró tüze mellett melegedni, hanem alkotni.

Kossuth, Széchenyi, Deák nyomdokain járt, miközben a magyar népet, a magyar kisgazdát a közhatalom részesévé tette.

— Ezért vállalt miniszterséget és mint miniszternek is minden gondolat, minden tette, minden törvényjavaslata, a földreform, a falusi kisközségek — mind-mind a magyar szótövek boldogulását célozta. Az apóntok szent hitével jár köztünk s a felebaráti szeretetnek tisztja gyereveivel harcolt, soha nem gyűlölködött és sebeket soha nem ütött.

— Mint legfőbb cél, a nagy magyar egység lebegett előtte. Politikáját híven szimbolizálja e szobor talpazatán lévő dombróm és kőbe vésett sulyos mondata.

— Ez a politika pedig időszerű ma is, mert a magyar élet alvilágára megnit kavargó a forgószél, megnit sok a szelek szárnyán repülő szemét és a gyűlölködés viharfelhői gomolyognak a székeszabot magyar horizont peremén.

Mi, — akik az ő eszmeinek hordozói vagyunk — elzarándokoltunk most ide testi elmulásának tizenkettedik évfordulóján, hogy lelkünk az Ő lelkét keresse és Tőle kájon irányítást a jelen nehéz harcaiban.

— És amikor ünnepi áhítattal elhelyezem a párt koszorúját szent emléke előtt, mely köré glóriát fonunk a bajtársi szeretetnek láthatatlan virágaiból, nekem úgy tetszik, hogy

Szülőföldnyak
és szülőföldünk legelőcsőbb és legmegbízhatóbb beszerzési forrása gazdaságunk. A már évek óta előismert, kifordatlan minőségi árukat a legmesszebbben garanciat vállalom. Igen értékes, új, nagy, képes főrajgyékeket, szakfűszerekkel és szakanyagokkal együtt, díjtalanul küldök.
TÓTH JÁNOS állami felügyelet és előismerés alatt álló szülő- földnyak gazdaság.
GYÖNGYÖS, postafiók 82. ; szülőföldnyak és iroda : Visontai-szülőföldnyak.

megdicsőült szelleme üzen nekünk, Csonkaország tépett magyarjainak a költő szavával:

*Paloták népe! Kutyhók gyermeke!
Ha össze nem tud szövetek borulni,
Ide jőjteket kézfogást tanulni!*

A mélyhatású gyászbeszéd elhangzása után levett kalappal, némán hódolats az ünnepségre résztvevői Nagyatádi emlékének s a gyászünnepségre féltiliznek órákor véget ért.

Síremléket kap Nagyatádi Szabó István

Itt említjük meg, hogy Somogy megye törvényhatósági bizottsága november 3-iki ülésén Bethlen István gróf azt javasolta, határozza el Somogy megye törvényhatósága, hogy a vármegye nagy szülőitének, Nagyatádi Szabó István emléket maradvánós módon megörökíti s mondja ki, hogy sírját emlékművel látja el,

amely emlékművet a jövő év november elején avat fel. Nagyatádi Szabó István — mondotta Bethlen István gróf — azok közé a férfiak közé tartozott, akik megérdemlik, hogy nekik az utókor hálas legyen. Nagyatádi Szabó István érdemei nemcsak abban magasonak ki, hogy egyáltalán több hódlat osztott ki a saját társadalmi osztályának tagjai között, hanem most — amikor az egész világon újabb kommunista hullám vonul végig — hol lenne ma Magyarországon és annak egyszerű népe, ha nem lett volna Nagyatádi Szabó István, aki ennek az államnak szociális szervezést a földreformmal megerősítette. Ha ma ott tartunk, hogy a titkos választójog megvalósításra kerül, úgy nincs nagyobb érték, mint az, hogy ebben egy olyan társadalmi osztály fog résztvenni, amelyet egy elhalt nagy férfiú fejlemzésével tamított.

Bethlen István gróf indítványát a közgyűlés egyhangúlag elfogadta.

A Kormányzó Rómába utazik

Az elmúlt héten jutott nyilvánosságra az a nagyfontosságú híradás, hogy Horthy Miklós kormányzó a magyar miniszterelnök kíséretében a legközelebbi jövőben látogatást tesz az olasz királyi családnál. Ennek a nagy nemzetközi jelentőségű eseménynek pontos időpontja még nincs eldöntve. Előzően Ciano gróf olasz külügyminiszter látogat el Budapestre és ekkor beszél meg a magyar államfő római utjának részletes programját.

A bécsi hármás külügyminiszteri találkozója s a vele kapcsolatos ér-

tekezleteket egyébként a jövő hét folyamán fogják megtartani. Ciano gróf olasz külügyminiszter a jövő hét elején látogatásokat tesz Bécsben, a hét közepén résztvesz az értekezleten, a hét végén pedig Budapestre látogat el. Kánya Kálmán magyar külügyminiszter a jövő hét szerdáján, november 11-én, érkezik Bécsbe, hogy a megbeszéléseknek jelen lehessen. A konferenciát szerdán és csütörtökön tartják meg és mássnap, november 13-án érkezik a magyar fővárosba Ciano gróf és kísérete.

tyler jelentése kedvező

R. Tyler, a Nemzetek Szövetsége megbízottja november 4-én tette közzé jelentését Magyarország pénzügyi helyzetéről az 1936. év harmadik negyedében. A jelentés bevezetésében megállapítja, hogy szeptember végéig Magyarország kivitelezésében megalkodott, a belföldi termelés, fogyasztás és árforgalom növekedésben van, az állami bevételek is általában a múlt évnél magasabb színvonalon mozogtak, az állami üzemek, különösen a vasutak helyzete szintén kedvezőbb az ide, a Magyar Nemzeti Bank devizahelyzete erősödött s az áruk általában szilárdak. Ha a bevételek továbbra is a jelenlegi színvonalon maradnak és a kiadások nem fogják az előirányzatot meghaladni, úgy a kincstárnak a rendszer székesüllet fedezése céljából a folyó pénzügyi áru előreláthatólag nem kell belföldi kölcsönt igénybevennie. A jelentés a legnagyobb elismerés hangján emlékszik meg a Magyar Nemzeti Bank helyzetéről és devizagazdálkodásuk alakulásáról.

BELPOLITIKA

Képviselőház és felsőház

A képviselőház külügyi bizottsága október 29-én délelőtti ülést tartott, amelyen Kánya Kálmán külügyminiszter ismertette azokat a kérdéseket, amelyek az európai politika napirendjén szerepelnek. Jelentette továbbá, hogy november 10-ike résztvegyen a hármás külügyminiszteri találkozókon. A bécsi megbeszélések befejezése után Ciano gróf olasz külügyminiszter Budapestre tesz hivatalos látogatást.

Délután Kánya Kálmán külügyminiszter a felsőházban ismételte meg expozóját.

Ötszáz új elemi iskolai tanterem épül

Hóman Bálint kultuszminiszter november 3-án fogadta a sajtó munkásait s hosszabb nyilatkozatban vázolta előtűk munkaprogramját

A miniszter kimerítő nyilatkozatában ez alkalommal a munkanélküli diplomások kérdésével foglalkozott leginkább s vázolta az értelmiségi tuitermelés közismert okait. Megszüntetésük állami feladatát a munkaalkalmaknak rendszeres pályák felé való irányításában jelölte meg. Kulturális programja legfőbb céljának az egészséges és egységes nemzeti világszemlélet kialakítását és a magyar szellemi és testi kultúra színvonalának emelését tartotta. Közölte a kultuszminiszter azt is, hogy a folyó költségvetés évben is folytatja az iskoláépítési akciót és az idei költségvetési év végéig 500 új elemi iskolai tanterem és a jövő év végéig 13 új polgári iskolai épületet fog rendelkezésükre átadni.

Losonczy István lett az abádszalóki képviselő

Meskö Zoltán nyilaskeresztes jelöltnek október 31-ig kellett volna 385 pótlójánál benyújtani az abádszalóki választáson. Minthogy Meskö Zoltánnak a pótlójánálakat nem sikerült megszereznie, így Losonczy István, a Nemzeti Egység Pártjának hivatalos jelöltje, egyhangúlag megválasztott képviselője lett a kerületnek. A képviselői mandátumot november 3-án adták át az abádszalóki községzházban.

Uj titkos tanácsosok

A hivatalos lap november 4-iki száma közli azokat a legfelsőbb köziratokat, amelyeknek értelmében a Kormányzó vitéz leveldi Kosma Miklós belügyminiszternek és Bornemiza Géza kereskedelmi miniszternek a magyar királyi titkos tanácsosi méltóságot adományozta. Ugyancsak titkos tanácsosok lettek Prézly Elemér belügyi államtitkár, valamint Töröky Géza, a Kuria másodelnöke és Finkey Ferenc dr. közorvagyész. A hivatalos lapnak ez a száma közli azt is, hogy a Kormányzó a belügyminiszter előterjesztésére Prézly Elemér dr. államtitkár állásától felmentette és ugyanakkor Pest vármegye főispánjává nevezte ki.

A Kormányzó az igazságügyminiszter előterjesztésére Antal István dr. államtitkár attól az údasólól saját körörmére felmentette s ugyanakkor megengedte, hogy az igazságügyi közszolgálat terén szerzett kiváló érdemeiért dísmérését tudtal adják.

Roosevelt diadala

Az amerikai elnökválasztás Roosevelt, eddigi elnök öi arányú győzelmével végződött, ami az Egyesült Államok történetében szinte példátlan. Középeurópai idő szerint november 4-én delután 1 órákor a következő választási eredmény volt ismeretes: Roosevelt többséget kapott 45 alkalomban, ami azt jelent, hogy az összesen 531 elektor közül 519 Roosevelt-párti elektorot választottak. Ellenfele, Landon, mindössze 12 elektort tudott szerezni.

Az elnökválasztással egyidejűleg tartották meg a törvényhozótestületi választást. Az új kongresszus összetétele a következő: képviselőház 316 demokrata, 81 köztársasági párti; 38 mandátum sorsa még nem ismeretes. A szenátusi tagságok most csak egyharmada esett választás alá. A szenátusban jelenleg 47 demokrata szenátusi tag van, az ujonnan megválasztottakkal számuk 82-re emelkedik. Ezzel máris jelentékenyen túlhaladt az összesen 97 tagból álló szenátus többségét.

A választás a kismemberek pártjának győzelmét jelenti az iparmágnások pártja felett.

VILÁGKRÓNKA

Az angol parlament új ülészakát királyi trónbeszéd nyitotta meg, amely szerint Anglia a népszövetségi alpakmány elvéhez továbbra is hű marad. A király a trónbeszédben megállapítja, hogy ószinte aggodalommal szemléli a spanyolországi eseményeket.

Madrid körül lépésről-lépésre tért nyerne a nemzeti felkelő csapatok. Franco tábornok főhadiszállása már a világhírű Escorial palotacsoportban van, amelyet a kormánycsapatok feladnak.

Halottak ünnepe

Ebben az évben hideg, esős idő volt a halottak ünnepe, ami azonban nem akadályozta meg, hogy a kegyelet virágai ne díszítsék szereteteink sírját s az örök világosságot jelképező gyertyafények lobogásánál százezrek ájtatos imái ne szálljanak az ég felé a holtak örök üdvösségéért.

Az árvák imádkoztak szüleik sírján, az özvegyek a hitveseiken, a testvér a testvéren, a szülő a gyermeke sírjában.

És az árva és rab nemzet hivatalos képviselője a nemzet elhunyt nagyjainak síremlékeit látogatta meg. Kossuth Lajosét, Gombós Gyuláét és Rubinek Gyuláét, hogy a hálás megemlékezés örökzöld koszorúját helyezze el rajjuk. A koszorúkat mindenütt gyászbeszéd kíséretében helyezték el. Gombós Gyula sírjánál a kormány is képviseltette magát. *Bornemiza Géza* miniszterrel.

A székesfőváros — hagyományos szokás szerint — az idén is kegyelettel áldozott a világháborúban hősi halált szenvedett hősök emlékeztetésére. minden temetőben elhelyezték a hősök sírján a főváros babérokoszorúit. Az olasz hősök sírjára Mussolini olasz miniszterelnök hatalmas babérokoszorúját helyezte el *Colonna herceg*, olasz követ.

A kegyeletes ünnepséget délután tartották meg *Vitéz Sányi Hugó*, a honvédség főparancsnoka jelenlétében, aki a kormányzót képviselte. A megható szertartást *Vitéz József Ferenc* dr. királyi herceggel és *Khuen-Héderványi* Károly gróffal az élén számos katonai és politikai előkelőség jelent meg.

A Falu-Gazdaszövetség kegyelése

A Falu-Gazdaszövetség nevében *Tölgyes István* dr. ügyvezető igazgató Halottak napján koszorút helyezett a Szövetség egyik alapítójának, *Rubinek Gyula* volt földművelési miniszternek és *Meskö Pálnak*, a Szövetség néhai társelnökének sírjára.

Az alföldi szőlős-gazdák panasza

A Duna-Tiszközi Mezőgazdasági Kamara (Kecskemét) most tartotta meg első igazgatóválasztmányi ülését *Szentjóbby-Staub* Elemér elnökletével, aki megnyitójában megemlékezett a magyar gazda két nagy barátjának, *Gombós Gyulának* és *Buday Barnának* az elhunytáról. Szóvalta az elnök a szőlősgazdák súlyos helyzetét. Az alföldi homoki süllyekben az idén a legtöbb helyen jó termést szüreteltek, de a termékek kényserhelyzetben vannak, mert egyes községekben mesterségesen előidézett horrdohány mutatkozik és így a kereskedők rendkívül alacsony áron vásárolhatják össze a mustot.

A felszólalások hosszu sora következtén ezután a szőlősgazdák nehéz helyzetéről *Medveszky Károly* (a Kislaknhalas) az javasolta, hogy a *Belletanhalas* jövedelmét használják fel a borárok tartására. *Gesztyeli-Nagy László* igazgatói jelentésében a borvívíteli helyzetét ismertette, majd rákérítetett az ipari és a mezőgazdasági termékek árai között még ma is fennálló aránytalanságra. A gyűlés további folyamán *adózási kérdéseket* vitattak meg, majd megalkotották a Kamara *méhszási szakszabályát*, amelynek elnöke *Inárcsi Farkas László* lett.

ADÁS-VÉTEL

Eladnék dícsémetet, szilvacsemetét, tíz—husz fillérért darabját. Árjegyzéket küldök. *Bekefi iskolatagzó, Zalaköppöny, Zala-megye.*

Akcio a védettségből kiesett gazdaadósok érdekében

Az Országos Mezőgazdasági Kamara akcióit indította a gazdaadósok rendezéséről szóló rendelet kiadását követően. A 10.000 számú rendelet nem intézkedett, nem is intézkedhetett az elemi csapatok és rendkívüli károsodások esetére, amelyek azonban, sajnos, elég sok esetben bekövetkeztek. Az ilyen, önhibájukon kívül bajbajutott gazdákat azután elmaradt szolgáltatásai miatt törölték a védett adósok sorából.

Az Országos Mezőgazdasági Kamara most a rendelet kiegészítését sürgeti és a reform támogatásá-

ra körvéleiben felhívta a gazdaképviseletet is. A terv szerint ismét lehetővé kellene tenni, hogy meghátrázott időpontig a védettség visszavonását kérhessék az adósok és az elmaradt szolgáltatásait a tartozás többletével való csatlakozással rendezhessék. Persze a kedvezmény csak azokra az adósokra vonatkozna, akik önhibájukon kívül nem tehetek eleget kötelezettségeiknek. Ily módon ugyanis remélhető, hogy az elmaradt szolgáltatást az adós apróbb részletekben meg tudja fizetni anélkül, hogy késedelembe esnék.

Ki kapja meg a „Vasárnap Naptárt?”

Jelentjük olvasóinknak, hogy az 1937. évre szóló *Vasárnap Naptár* előállításai munkálatai serényen folynak és legkésőbb karácsonyig befejeződnek, úgy hogy az ünnepekre valamennyi előfizetőnk asztalán ott lesz ez a pompás ajándéknyelv.

A *Vasárnap Naptár*-t karácsonyi ajándékként megkapja minden olyan előfizetőnk, akinek előfizetése legalább folyó évi december hó 31-ig rendezve van, vagyis, aki a *Naptár*ok szétküldésének időpontjában nem lesz hátralebélben. Ehhez a feltételhez minden korulmenyhez kellett ragaszkodnunk kell, éppen ezért kérjük hátralebél előfizetőinket, hogy

legkésőbb folyó évi december hó 15-ig az előfizetési hátralékot címünkre megküldeni sziveskedjenek.

Az újonnan belépő előfizetők is megkapják az ajándéknaplót, de csak abban az esetben, ha két pengővel legalább egy félre előfizetnek a *lapra*. Ez a kikötés mindazokra vonatkozik, akik november hó 8-ika után lépnek a *Vasárnap* táborába. Szükséges volt ilyen megszorítást tenni, mert a multban azt tapasztaltuk, hogy sokan csupán azért fizettek elő a *lapra* egy pengővel egy negyedévre, hogy naptárt kapjanak. Amikor azután a negyedév eltelt, nem utították meg az előfizetést. Azt hisszük, mindenki természetesen fogja találni, hogy egy pengőért egy naptárt és három hónapig lapot adni teljes lehetetlenség.

Végül ismételnék és nyomatékosan kérjük hátralebél előfizetőinket, hogy előfizetésüket mielőbb rendezni sziveskedjenek.

Kezdődjék meg végre az igazi falumentesítés!

Még élénk emlékeztünkben van *Mayer János*nak, a Falu-Gazdaszövetségi elnökének, a Katolikus Nagygyűlésen elmondott nagyszerű, de megrendítő beszéde.

„A falu ellenségeiről” szólott, arról, hogy vizsgálunk kell, mert a nemzet alapellátás, a falu népét erősen csökkényezze a válságos idő, de a földalatti ellenség is.

A falu viszonyai nagyon súlyosak. Mi is, akik nem az újságokból ismerjük a vidéket, nem is vasárnap kirándulásokból, hanem a néppel való állandó együttélésből, úgy vesszük észre, hogy a falvakban így és téli táján a szegénység úgy szaporodik, mint nyári eső után a fűszál. Axi végigjárta valaha a faluvégi sáros utcákat, benézett a fűtetlen, nedves sárborotókba, ahol derék, becsületlen földmivészek tetteivel nélkül szájadjuk vergődését, az úgy érzi, hogy

valóságos bűnszámba megy az a sok hozzá nem értő, falumentesítő elméleti beszéd, ami napjainkban elhangzik és amikből a gyakorlatban egy karéj kenyérre sem telik.

Megállapítjuk azt is, hogy ugyanakkor azonban szükség van olyan emberek számból hallani a tendenciat, mint *Mayer János*, aki az eke szarva mellől, a barázdából emelkedett ki a legmagasabb polcra.

Sok a baj a falvakban! Tengernyi. Az idén jó termés jégkezdett, de az eső elvitte. A gondfelek tehát egyre jobban gyűnek a falu egén. Azon-

Mert egyszer végre a falura is kell komolyan gondolni. Abból a sok adóból, amit az ország falvai befizetnek, úgy gondoljuk, valamint vissza kell csurogtatni a falvakba: *jó kutak, járdák, egészségügyi intézmények létesítése, a többgyermekes családok védelmezése, a tanyai bérdek rendezése, a mezőgazdasági munkásság életének biztosítása, a földreformok földel, a Falvoszokások árnak lezártatása formájában és így tovább.*

Ezek mind olyan nagyfontosságú, de kicsinek látszó dolgok, amelyek népiünk elevebén, husába, vérebé vágnak és amelyeket fanatikus hittel, magyaros akarattal még a mai nehéz időkben is meg lehet lépésről lépésre valóítani évekén át.

Nem gondolunk arra, hogy egyszerre mindent megcsináljanak, mert aki sokat markol, keveset fog. Csak azt, hogy

már egyszer kezdjék meg a cselekvő, igazi falumentesítést, mert féltő, hogy a sok szép ígért és szó között lassanként még az a kis föld is kicsuszik népiünk alól, ami apai örökségként reámaradt.

Mert, amint igen helyesen mondta *Mayer János*, hogy nem lehet közömbös reánk néve az, hogy milyen módon boldogul és hogyan gondolkodik falusi, magyar testvérünk, ne feleddük azt sem, hogy minden a falunk kell kezdeni.

Darányi Kálmán miniszterelnök legsürgősebb tendői közé szintén az igazi falumentesítést teszi. Hogy megkönyvitsuk az elhivatott munkásságát, egyszerű nyelven, a falu gondolkodása és véleménye szerint sorba vesszük a *Vasárnap*-ba azokat a dolgokat, amelyeknek megvalósítása népiünk mezőgazdasági megismosodását szolgálja.

Olvasóinkat pedig arra kérjük, hogy ne csak olvassák, hanem vitassák is meg a *Falu-Gazdaszövetség* helységeiben az a munkálatok apostoli amit leirunk és a leszurtt megállapításokat közöljék velünk.

Gondolatokat vetünk a falu lelkébe és várjuk, hogy *nyírog* termés legyen. Ehhez a munkálatok apostoli hit kell, mert egy világot könnyebben építhetünk fel romjaiból, mint a hitet, ha egyszer elvesztett.

Székelyes László

A védettség a kétszázszorosnál nagyobb megterhelésű birtokokra néve is fenmarad

A gazdatartozások rendezése tárgyában kibocsátott 10.000—1935. M. E. számú rendelet 16 §-a értelmében azokra a védett birtokokra néve, amelyeknél a jelzálogos terhek a *kataszteri tisztjelölvelem kétszázszoros szorzatát meghaladják*, a teherrendezésre és a teherhatár helyesbítésre eljárásra vonatkozó rendelkezések általában nem nyerne alkalmazást és az ily birtokok védettsége 1936. évi október 31-én megszűnik. Tekintettel arra, hogy ez a rendelkezés kapcsolatban állott az általános teherrendezéssel, ennek részletes szabályozása pedig még nem történthetett meg, a kormány a *hivatalos lap október 31-iki, szabatsi számban közzétett 6500—936. M. E. számú rendeletével akként intézkedett, hogy a védettségi feljegyzés hatálya a szóban lévő birtokokra néve a teherrendezés kedvezményes helyesbítés eljárásából való kizárásra vonatkozó rendelkezések fenntartása mellett egyelőre az 1936. évi október 31-én után is fenmarad.*

Arany-estű beváltás

a legmagasabb napi áron
Szigeti Nándor és Fia
ékszeres
Budapest, IV. Kecskeméti-utca 9

SZÖVETKEZETI ÉLET

Negyvenéves a túskevári szövetkezet

A túskevári Hangya Szövetkezet a napokban ünnepelte fennállásának 40 éves évfordulóját. A szövetkezet díszteremben tartott ünnepségen Kosza Vilmos, Túskevár plébánosa érdekes képet adott a szövetkezet 40 éves múltjáról, utána a Hangya Központ részéről Suppán Vilmos h. igazgató üdvözlője a jubileumi szövetkezetet és különösképpen kiemelte azt a tényt, hogy míg maga a Hangya Központ csupán 38 éves multra tekinthet vissza, a túskevári szövetkezet, az 40 éves múltjával, élő bizonyítéka annak, hogy a magyar szövetkezeti mozgalom alulról, a nép lelkiéből fakadt, tehát nincs igazuk azoknak, akik azt állítják, hogy a szövetkezet szervezkedést felülől kényszerítik a magyar falura.

— Tagadom, — mondta továbbá — hogy a magyar szövetkezeti mozgalom kereskedelemelens volna. Mi teljes tudatában vagyunk a kereskedelem végtelenül nagy fontosságának, tudjuk azonban azt is, hogy a kereskedelemnek, éppen úgy, mint a székérnek, fénye van szükségére. Ha a székér lejtőre kerül, fék nélkül vesztébe rohan, épp ilyen féke a kereskedelemnek a szövetkezet, mely annak kinövéséit és tulkanzását merderbe szorítja. Ki állítaná azért, hogy székérre nincsen szükség?

Azután átadta a jubileumi szövetkezet elnökének, Kecskés József kisgazdának és Molnár László igazgató-szágú tagnak, akik 40 esztendőn keresztül résztvettek a szövetkezet vezetésében, a Hangya Központ által adományozott bronz emlékérmét.

Ezután Schandl Károly, az OKH vezérigazgatója szólalt fel, aki magasszárnyalású beszédében ismertette a magyar szövetkezeti mozgalom fejlődését.

— Ha gróf Károlyi Sándor és lelkes gárdája nemzetmentő ténykedése nincsen, — mondotta többek között — ugy Magyarország a trianoni katasztrófabá menthetetlenül belepusztult volna. Majd intette a szövetkezettelens táborát, hogy a szövetkezeti mozgalom becsülje meg, mert ezzel áll, vagy bukik Magyarország.

Szövetkezeti vezetők a kereskedelmiügyi miniszterrel, Bornemissza Géza kereskedelmi miniszterrel hivatalba lépése alkalmából a Magyarországi Szövetkezeti Szövetségre küldöttségként kereste fel Schandl Károly dr. a szövetség h. elnöke üdvözlője a minisztert a negyedfelezer magyar szövetkezet nevében, kifejezésre juttatva a szövetkezetek létezését, hogy a kormány a gazdasági élet fejlődésére irányuló munkájában teljes erővel támogatja. A szövetkezetek törvényes alapon működnek, ottmílik tag, a magyar kismemberek gazdasági érdekeit szolgálják s így méltán kérnek egyenlő elbánást és polgártörvényt a magyar gazdasági életben.

Bornemissza Géza kereskedelmi miniszter megköszönve az üdvözlést, megnyugtatta a küldöttséget, hogy a kormány teljes mértékben értékeli a szövetkezetek közérdekű munkásságát, azokat a törvénynek megfelelően kezeli kereskedelmi társaságokként, ismert el a kívánatosnak tartja, hogy a szövetkezetek is évezek az érdekegyesítési védelem előnyét az igazság és a törvény alapján. A miniszter ezután elbeszélgetett a küldöttség tagjaival, akik sorában többek között ott voltak Kuncz Ödön, Düsing Miksa, Lang József, Somssich Gyula gróf, Telesi István gróf, Wüschner Frigyes.

Jó hangszerezen játszott a legnagyobb élvezet. Elsöhangon igazán olcsón Reményi országos hírl hangszerezen vásárolhat: Budapest, VI/15. Király-utca 58—60. Kártyán díjmentesen, 51. számú árjegyzéket, azonnal vásárolhat.

Üzenet a még Németországban tartózkodó és a már hazatért magyar gazdajfjakhoz!

Kedves fiatal Gazdatársaim! A német birodalmi gazdaszervezet központja eljuttatta hozzám a berlini tartózkodásunk alkalmával készült fényképeket és ebből a tanulmányi csoport tagjainak egy-egy példányt egyidejűleg postára tettem. Örizzétek meg kedves emlékü! A hazatérés előtt már figyelmeltetlek beneteket arra, hogy a szülői házba való visszatérésetek után ne feledkezzetek meg lovasias kötelességeitokről és a vendéglátó német gazdaszervezetek levélben is köszönjétek meg azt a sok figyelmet és jóindulatot, amelyben részesek volt. De a kapcsolat ezzel se szünjék meg köztetek, hanem továbbra is tartások fenn az összeköttetés, hiszen ez kitünő alkalom arra is, hogy a német nyelvben gyakorolhassátok magokat. Örömmel tapasztalom, hogy igen sokan vannak a volt cseréifjak között olyanok, akik 10—12 évvel ezelőt jártak kint Németországban és azóta is állandó levelezésben vannak ottani ismerőseikkel. Barátaiktó bizonyára nagy nyelvtudással hallgatták mostanában németországi benyomásaitokról szóló

elbeszéléseket. Azonban azt ajánlom mindenkinek, hogy mint elődeitek is, keressetek fel a helybeli ifjusági egyesület vezetőjét és jelentétek be, hogy kötelességeiteknek tartjátok, hogy tapasztalataitokról másokat is tájékoztassatok. Tartások tehát előadásokat az ifjusági egyesületekben és gazdakörökben, vagy ehhez hasonló gazdátársadalmi szervezetekben. Ez alkalommal is azonban nagyon a leletekre kötöm, hogy csak olyan dolgokról beszéljétek, amit valóban átéltetek, láttatok, — szóval ne meséljétek — mert a diceköv vagy éppen föllentő ember hamar rajta kapják és akkor soha az életben nem fognak többet hinni nekik. Aki naplóját helyesen vezette és minden fontosabb tanulság eseményt megörökített benne, annak igazán nem fog nehezére esni egy rövid ismertetőt mondani németországi tapasztalatairól. Nagyon érdekli a gazdaközöniséget, hogy ha leírjátok a községet — ahol beosztási helyetek volt — továbbá, mennyi lakosa van, milyenek a házak, gazdasági berendezések, lakás, házirend, családi szor-

kások, ezek mind olyan érdekes dolgok, amit nagyon szívesen hallgatnak. Tanácsos, hogy előadás után alkalom adassék a közöniségek az előadashoz hozzászólni és az előadhoz kérdéseket intézni. Az ilyen beszámolókról tudósítások rövid uton engem is.

Christoph Frigyes. A határtól hazáig vasuti jegy váltására jogosító igazolványt nov. 8-án elküldtök címre. — Csonka Ferenc. Remélem szerencsésen hazakerült Berlinből és jól érzed magad. Ha továbbra is ilyen szoralmas lesz, tavaszig egészen pótlásmentesen fogsz tanulni nemetül. Címre is elküldtem a csoportképet. — Anyos Ferenc. A csoportképet küldöm: jóvágyáddal jóvászintleg a jövő héten beszélök. Vicozken ömélőtlőszálg találkoztam és meglesőrtelém előtt. — Kreszko András. A nemet fiutól kedves hangú levelezőlapot kaptam, amelyben közli, hogy szerencsésen megérkezett és jól érzé magát Türokröktében. Erről andom, hogy irt volna, meg voltam gyözdőve, hiszen olyan barátosság család környezetbe került, ahol csak jól tanulhat és szepet lát az ember. — Börsök Áron. Közölöm, hogy a náiotokról német fia apja tudatta velem, hogy Gerhardt szerencsésen megérkezett.

Mindnyájatokat kedves születékek együtt gazdatársi üdvözléttel köszönt

Telgács István dr. ügyvezető igazgató

A tejszövetkezetek bizalommal viseltetnek az OMTK vezetősege iránt

Az Országos Magyar Tejszövetkezetek Központ október 29-én tartotta meg évi rendes közgyűlést. Schandl Károly dr. elnöki megnyitójában megállapította, hogy a földmívelésügyi minisztérium képviselőivel kívül 324 szövetkezet képviselti magát a közgyűlésen, tehát az határozatképes. Ezután emelkedett-hangú beszédében emlékezett meg Gombos Gyula miniszterelnök haláláról és javasolta, hogy az elhunyt miniszterelnök emlékéit, mint a szövetkezeti mozgalom lelkes barátját, a közgyűlés jegyzőkönyvében örökítse meg. Ezután örömmel jelenti, hogy

Darányi Kálmán alakította meg az új kormányt, aki iránt a magyar gazdátársadalom nem csak patinásmultú neve miatt viseltetik bizalommal hanem azért is, mert Darányi Kálmán a szövetkezeti mozgalomnak mindig lelkes barátja volt.

Az igazgatóság ezután előterjesztette a mérleg- és eredményszámát, valamint az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentését, amelyet a közgyűlés egyhangulag elfogadott.

Schandl Károly dr. elnök megállapította, hogy amíg Nagymagyarországnak összesen 800 tejszövetkezet volt, addig most Csonka Magyarországon az OMTK 611 vidéki szövetkezettel miközök és a múlt esztendő tejjelhozatala 75 ezer az idei beszámítás körülbelül 75 százalékkal emelkedett. A közgyűlés lelkes éljenzése mellett jelenti be, hogy az OMTK olyan kiváló nevet szerzett a magyar vajnak, hogy azt az eddigi külföldi szállításokon kívül ma már más országok is komoly mennyiségben vásárolják tőlünk. Bejelentette továbbá, hogy a Közéredeltségek Felügyelő Hatósága által megtartott szököses ellenőrző vizsgálat sem talált sem pénzügyileg, sem üzemelek semminemű lényeges kifogást és ugy a földmívelésügyi minisztérium, mint a pénzügyminisztérium teljes bizalommal viseltetik az OMTK vezetősege és annak vezérigazgatója, Düsing Miksa iránt.

Vitéz Bogár János fr. lelkész, a gyurói tejszövetkezet elnöke, a közgyűlés tagjainak osztatlan helyeslése

mellett utasította vissza ama támadásokat, amelyek egyes sajtóorgánok részéről mostanában sorozatosan érték az OMTK-t és annak vezérigazgatóját. Hangsúlyozta, hogy Düsing Miksa személyén keresztül magát a gazdaközöniséget és a szövetkezeti mozgalom támadják és akarják elgáncsolni. Kijelenti, hogy az ilyen támadások nemcsak hogy hitelre nem találnak a gazdaközöniség körében, de arra alkalmasok, hogy még jobban torzítsék őket.

Radorits László somogyásomoni róm. kat. plébános kérte, hogy az OMTK a jövőben is gyakorolja azt az altruista gesztust, amivel eddig is hóna alá nyult a faluai kis szövetkezeteknek. A támadások felett ő mosolygva tr napirendre.

Podhradsky János ev. esperes Tordásról, méltatta az OMTK vezetősegeinek eredményes munkáját és utalt arra, hogy az ő közöniségek a tejböveltet a mindennapi kenyeret jelenti. A támadásokkal szemben a közgyűlés mint védőpajzs vezi körül a vezetőseget és a mérgezett nyilak erről lepatnának.

Hasonló szellemben szólaltak fel a közgyűlés többi tagjai is, sokorópátkai Szabó István volt kisgazda-miniszter pedig rámutatott arra, hogy éppen most indulnak meg ezek a támadások, amikor a gazdátársadalom végre adajutott, hogy körülbelül vesztés nélkül tud termelni.

Schandl Károly dr. elnök zároszávaiban végül örömel állapította meg, hogy

a közgyűlés egyhangul bizalommal viseltetik az OMTK vezetősege és Düsing Miksa vezérigazgató személye iránt és eb-

ben úgy is, mint az egész igazgatóság is szolidárisak a közgyűlés tagjaival.

A közgyűlés ezután megválasztotta az új igazgatósági és felügyelőbizottsági tagokat.

Rendelet az üzletszerű jéggyűjtésről

A kereskedelmi miniszter rendeletét adott ki a jég üzletszerű termelése, gyűjtése és forgalombahozatala tárgyában. A rendelet szerint a termeléshez jég gyűjtőhelyül helyszíni szemle után az adott helyi viszonyok között rendelkezésre álló legizsádbi helyet kell kijelölni. A fennforgó körülmények szennyeződéstől védett helyen, az eredetileg is tisztá víz összgyűjtésére esetleg mesterséges medence létesítésével elrendelés is szükséges lehetnek. A jéggyűjtőhely kikeresésénél általában az alábbi követelményeket kell érvényesíteni:

1. A jéggyűjtőhely a környező lakott területeknél lehetőleg magasabb fekvésű, beépített községi területtől lehetőleg távol (legalább 1 km-nyire) legyen;
2. ha a jéggyűjtőhely a környező lakott területeknél alacsonyabb fekvésű, velük vízvezetékjél össze nem függő, szántóföldes területen is lehetőleg távol (legalább 500 m-nyire) legyen;
3. ha csak beépített községi területnél mélyebb fekvésű és ezzel vízrajzilag is összefüggő hely áll rendelkezésre, a kijelölés még távolabbi (a község beépített részétől lehetőleg 2—3 km-nyire, szántóföldes területen 1 km-nyire eső) helyeken történjék;
4. álló, vagy folyóvízek szeli részei a szennyeződés feltehető foka szerint megfelelő, 2—50 méterig terjedhető szélességben lehetőleg nem kell jéggyűjtő helyül kijelölni;
5. nem jelölhető ki jéggyűjtőhelyül azok a területek, ahol ürülék vagy erősen szennyező más anyagok (emberi ürülék, trágya, trágyalej, stb.) odajutása szabad-szemmel megállapítható, vagy amely joggal feltehető, hogy oda szennyeznek nagyobb mennyisége kerülhet.

Olcsó paprika olvasóinknak!

A paprika államilag lepiombált 1 kg-os csomagokban van. Legkisebb rendelés 4 kg. Árak: Csemege episzómentes 3,50; érös 3,60; féledés 2,50; róza 2.—; érös 1.—; penz kg-onként. Utánv. portó. Szállítási:

KOZMA JÁNOS paprikakereskedő, Bácsa, Pest-megye.

GAZDASÁG ÉS HÁZTARTÁS

ROVATVEZETŐ: SCHANDL JÓZSEF DR.

Hogyan készítsen trágyatelepet a kisgazda?

Erre nézve Kóvér Lajos kisgazda a *Köztelék* hasábjain a következő megszövegezés sorokat írja:

Mindenekelőtt 1 méter vagy legalább 50 centiméter mélyről kiemeljük, kidobáljuk a földet a trágyatelepek kijelölt térről; ha ez agyagföld, lecsukjuk a feneket és az oldalakat, ha nem, akkor odahordunk c. célra agyagot. A gödört úgy ássuk, hogy alja az egyik félreösszárk felé lejtős legyen s így a levét arra vezethessük. Ezzel szükség esetén ontohetjük a trágyát vagy ki-hordhatjuk azt a rétre, szántó-földre.

A telep kívül is körökörül 15—20 centiméter magasságban, megdőnő-gyagyhalmazzal, töltéssel ellátandó, hogy oda semmiféle udvarvíz ne folyhasson. Hiszen a jól kezelt, tiprított és vizelettel átívódott trágyának nincs arra szüksége, hogy alája víz kerüljön, mert ez csak ki-lugozná belőle a növényi tápanyagot.

Az ilyen olcsób, nem betonnal bélelt trágyatelepet alján se véss el a trágyát, ha az agyagbélés jól meg van dongolva. Tehát a tomor part készítése és fenntartása fontos.

Ha ezzel készen vagyunk, ássunk le a kerületére, egymástól 3 méter távolságra csöloket. Ha úgy akarjuk, hagyhatunk az istálló felől odafelé egy bejáratot, hol a korlát-lécek nem részlegelve, hanem csak reteszekkel lesznek rögzítve.

Ajánlatos az egyik oldalon feltéte-re az állás fölé kis faedet is ké-szítenni, amely esőben és napfénytben védi az állatokat. Majd körülülté-tjük lombos fákkal, amelyeket úgy gondozunk, hogy igen magasra ne nőjenek, nehogy a viládm vagy szél kár-tyejen az állatokban.

A különféle állatok trágyáját a telepen szétszórva vegyítsük: a ló-, marha-, sertés-, baromfitrágya a telepen keverve legyen. Ott összetá-posva egymást hatással kiegészíté, egymna trágyává esnek össze.

A háziállatok egészségének

Írta: Dr. Fekete László, Győri Háziállatgyógyász Egyesület elnöke.

A tenyésztés részére frott, tisztezős ki-állítású könyv első része a háziállatek egészségének ismertetését és szak-szerű leírását adja az ői, a takarmányo-zás, a tenyésztés és a nevelés egészé-géről. A második rész a háziállatok szarvaszait, hasznosítását és fontosabb fajait ismerteti, így a szőkecsapás házi-nyulat, a hus- és prémnyulak jelenté-séből fajtáit, valamint a szőnyulak cso-portjának egyetlen képviselőjét: az an-goranyulát. A harmadik rész a háziállat-kiállításának és ápolásának mód-ját tárgyalja és fontos utasításokat tar-talmaz arra nézve, hogy a tenyésztés mi-korban járjon nyúlival. A könyv negye-dik rész a háziállatok gyakraiban elő-forduló betegségeit ismerteti meg a te-nyésztővel. A könyv ötödik része a házi-nyulak egészségéről tárgyal, ismerteti, hogy-hogy a tenyésztők itt szakcséri fel-sorolást kapják annak, hogy milyen gyógyeszközök tartásnak otthon készen-lében és milyen betegségeik ellen mi-lyen adagban, vagy milyen módon al-kalmazhatók azokat. A számos képpel il-lusztrált kézikönyv a számos példával együtt 3 pengő; kapható a Vasárnap kiadványában.

A gyümölcsfák ültetésének

legalkalmasabb időszaka az őszi, amí-dőn a dör a lombot már megper-zsítette, tehát október közepétől no-venber végéig. Különösen előny-ös kell adnunk az őszi ültetésnek, ha a telepítendő terület közelében víz nincsen, mert az őszi ültetés a fa beöntözését nem igényli, míg a ta-vaszi azt megköveteli. A korai őszi ültetésű fa tartós, meleg őszben még abban az évben meggyökeresedik,

tavasszal erős hajtásnak indul s a nyári szárazságot jobban bírja.

Az ültetendő területet mélyen fel-szántott vagy felássuk, a fák he-lyen pedig gyökereket ássunk. A göd-örök nagysága mindig a helyi viszonyoktól függ. Jó talajban elegendő, ha a gödörök 70—80 cm mélyre és 120—150 cm szélesre készítjük. A törött, megromlott gyökereket a hi-bás rész felett simára metszük úgy, hogy a metszlap feleire irányuló lé-gyen. A hajtásgyökereket érintetlenül hagyjuk. Az ültetésnél mindig vegyük figyelembe, hogy a gödör talaja üledéni föld, ezért a talaj szintjénél magasabba ültessük, hogy az olvány gyökeryaka az üledék befejeztével a föld szintje-vel egyvonalban helyezkedjen el.

A fiatal gyümölcsfák törzsét fel-tétlenül be kell öszkörü köztöni, hogy a nyulak kárt ne tegyenek bennük. A legelőcső eljárással, ha több réteg újszágypirosal becsavarjuk a fa törzsét s azt ráffaltat több helyen megkötjük. Hosszabb esők, szél-ek és hóviharak után a gyümölcsészt át-kell vizsgálni, hogy nem eset-e kár a fák bekötésében s ha ilyeneket ta-

ASSZONYOKNAK, LEÁNYOKNAK

Szőlő- és mustkészítmények.

Természetes állapotban való fo-gyasztás céljaira a szőlőt befőzve, cukrozva, inek és kocsonyának is el lehet tenni.

Befőtt céljaira keményhéjú, husos, illatos és zamatos szőlőfajták alkal-masak. A bogyókat kevés szárral együtt csipjük le a fűrtről, üvegbe rakjuk, cukorszorppal leöntjük, le-kötjük és gözben sterilizáljuk 5—6 percig.

Cukrozott szőlő készítésénél a gyümölcsöt előfőzzük, vagyis a meg-mosott bogyókat néhány perc-re forrásban meleg cukoroldatba dobjuk bele. Ezután a hig, forró szorppal a gyümölcsöt kiszűzzük, a szorpot el-hűtjük és újra ráöntjük a gyümölcs-re. A gyümölcs 14—21 napig állhat a szorppon, oly módon, hogy 3 naponként leöntjük róla a levét s hozzáteszük, vagy újabb cukoradagot bekeverésével a szorp cukortartal-mát annyira felemeljük, míg egy liter szorp körülbelül 70 dekagramm cukrot tartalmaz. Ebben a sűrű szorppban újabb 2—3 napig állni hagyjuk a szőlőt, akkor a levét óva-tosan lecsurgatjuk róla, vagy egé-szen hig szorppal lemossuk és a szor-pot annyira besűrítjük, hogy a két ujjunk közé vett cukorcséppből szét nem szakadó szál lehessen húzni; adunk hozzá néhány csepp gumiarabikumot s a bogyót hagyott kis szárrésznel fogva gyorsan megfor-gatjuk a szemeket a szorppban, majd szitára rakjuk, ahol a cukor rajta szed üveges máz alakjában szárad meg.

Szőlős készítésénél a fűrtöket előbb gondosan megmossuk, le-bogyózzuk, kissé megzuzuk és lábas-ban előfőzzük. Ezután a levét pasz-torizáló gépen kiszűrtjük, a kapott törkölt megcsirítjük, a magvakat körülöntjük belőle, a héját beledjük a kiszűrt mustba és cukor nélkül lekvársűrűsége besűrítjük. Üve-gkebe öntve leköttük és sterilizáljuk. A fehér szőlőből főzött lekvár szin-ten, azért kék szőlővel szokták meg-festeni.

Szőlőkocsonyához is megmossuk, le-bogyózzuk, megzuzuk és mintegy 10 percig főzzük a szőlőt, a sajtó-lás helyett azonban szűrőzacskóba vagy asztalkendőbe kötjük és megvárjuk, míg magától lecsöppög. Az így kapott levét illézszerűen cukormennyiséggel edesítjük és lapos edényben kocsonyapróbaig besűrítjük, főzés közben folyton kavargatva. Mikor kész, me-

Őszi vetéseknek Péti só

a bevált magyar nitrogénműtrágya, nélkülözhetetlen. Kérjen díjtalan ismertetőt! Péti Nitrogén Műtrágyagyár R. T. Budapest, V. ker., Nádor-utca 21. szám.

lálnánk, azokat azonnal pótolnunk kell.
Megfelel a nád is kötözési cé-lokra, ha azzal teljesen körülvevessük a fa törzsét, viszont nem helyes a szálmával való leköttetés, mert ebbe bele lehetne magukot az ergek, amelyek rendszerint teljesen körül köttetik a nád s a nád felé, ami különösen egerjárásos esztendőben jelentős kárt okozhat.

Ápró főtandcsok

A ludat szírra hízalni 9—10 hónapos korban legelőszériüb. Ez történhetik eset-leg etetés után is, de legjobb eredmé-nyeket tömészel lehet elérni. Az első esetben 20—25 darabot számunk egy sző-köb helyre és itt naponta háromszor át-tartott árpa, tengeridára és főtt burgonya keverékével bőségesen megeterjük. Ez az úgynevezett önhízalás 3—4 héttel szok-tok folyni. De nagy májat és sok zsír-t (2—3 kg) adó, 8—9 kg súlyú kövér ludat csak tömés után lehet előállítani. A ludat tömni szemes tengerivel szokásos, melyet felőzve vagy vízben puhítva ke-vev szírral keverve használunk fel. A sós

víz a szomjéretet fokozza s így a máj növekedésére van kedvező hatással, a szárazsá révén pedig könnyebben eszünk-nak le a kukoricaszemek a lud nyelőcső-vén. A tömést naponta kétszer eszéköl-zőli és 3—4 héttel folytatjuk. Az ői szűk legyen. Ha a heggy meg teit, akkor egy tömést hagyjunk el. Így a napi fogyasztás 90—100 gba, tehát 3—4 hét alatt 25—30 kg szemes tengeri. A napi gyara-podás 11—12 dekagramm.

Őszel a réten és legelőkön — ha az időjárás száraz — ajánlatos a gyalulást és a zombékok szagatá-sát megcsejteni. Ezek előmozdítják a téli csapadéknak és a levegőnek a különben is nagyon megülepített réteglajba való behatolását, ami a jövő évben a számalozom és a gyepek fejlődésén nagyon meg fog látszani. Csak egyszer tegyünk próbát s az-után sohse fogjuk elmulasztani.

Az őszi esőzés mindenütt felirásitja a gyepeket. Ezeket gondosan letelepessük le. Felkeltetett azonban arra, hogy ilyenkor a fű hamarosan szokott lenni, az állatok kihajtása előtt óvatosságból mindig ete-szünk egy kis szénát: vagy tengeriszárat, mert különben könnyen hasmenést kap-nak. Lehetőleg minden állatot hajtunk ki a legelőre, vagy annak hiányában a kifutóba, hogy megelőzödjön, megelőzödjön kerüljenek be télire az istállóba. Jó le-gelő esetén az éven felüli növendék-szárszámunkra is legfeljebb 1 kg abrakkeveréket adjunk. Évesadára már tandós minden állatot istállóba hajtani. A hűvös éjszakák alatt az állatok a ta-karmány jórésztét testik fűtésére hasz-nálják fel s így a takarmány nem érté-kesítine a gazdára néve előnyösen. Fo-koztok ez a kár abban az esetben, ha az állatok a gazdára néve előnyösen. Fo-koztok ez a kár abban az esetben, ha az állatok lábán állva kénytelenek az éjszakát eltölteni. Így csak győrdöki, de nem pi-zen az állat.

Lefoglalható-e a tejpénz-követelés adóban?

A gazdák tejpénzkövetelésének kössadókba való lefoglalásának mello-zése érdekében az Alsóudományi Mezőgazdasági Kamara (Kaposvár) többször felterjesztéssel fordult az illetékes kormányzathoz. Most a pénzügyminiszter korrendeletét adott ki, mely szerint minden olyan eset-ben, amikor a gazdák köztartozása kellekőlegesen biztosítva van, az adó-zó kérelmére a tejpénzkövetelés fogla-lását el lehet mentesíteni, illetőleg a kö-nvetelésnek egyes méltányos esetek-ben kétharmad része, vagy a körül-mények mérlegelésével megállapított hányada, a foglalás alól feloldható.

Kánya Terézia.

Ételreceptek

Gulyásleves. Egy darabka kockára vá-gott szárazon kiválasztott, beledünk egy kanálnyú tinomra reszelt hagymá-t, tört kócsányt, paprikát, negyedkötő kocká-ra vágott marhahús, megőzünk és puhára pároljuk, aztán beledünk ne-zesedő kockára vágott disznóhúst, ugyancsak puhára pároljuk, majd fel-öntjük anyyi vízzel, amennyi levevre van szükségünk. Kockára vágott burgonyát főzünk bele.
Lencsefőzelék. A megisztított lencsét megmossuk, anyyi hideg vízbe öntünk rá, hogy ellepje s mikor puhára főtt, megőzünk. Hagymát, sűrű rántást ké-szítünk, melyet berántjuk a főzelékbe s ha ezzel együtt felforrt, adunk belé ke-vev ecetet és melege tesszük. Találás előtt egy-két kanál tejfölt teszünk bele.

Magyaralás. Száradfőhelen lévő kalá-csot vékony szeletekre vágunk, tejben fő megáztatjuk, aztán vajjal kikent formába rakunk egy réteg átartott ka-tyalacot, azt vastagon bekenjük baracklé-vel, ismét kalácsot teszünk, majd le-várt és így folytatjuk, amíg a forma megtelkik. Cseszenyi tehen 2 tojás sár-azát elhabarjuk vanília cukorral, rá-öntjük a tészára és meggyedára sütöbe tesszük.

ADÓNAPTÁR

November 15-ig: A negyedik ne-gyedre esedékes és együttesen könyv-vel egyenesadók és pótlóköz kamat-mentes befizetésének utolsó napja.

November 30-ig: Be kell adni a házbérvallomási izeket. Aki novem-ber végéig nem tudja beavallást el-készíteni és beadni, 2 P bélyeggel ellátott kérvényt adhat be a m. kir. adóhivatalhoz (adófelügyelőséghez) és kérheti december végéig a ha-lasztást a valamósi iv beadására. Az üresen álló lakás bérletét is be kell írni. Nem kell bevallást ad-ni kis- és nagyközvetégekben a bé-rbe nem adott épületekről abban az esetben, ha az épületből semmi sincs bérbeadva, ha mult évben építkezés-sel az épület nem változott és ha az épület hasznonteréke, vagyis évi bé-re adózás szempontjából már jogerősen meg van állapítva. Az új épületek-ről azonban akkor is bevallást kell adni, ha azokból semmi sincs bér-beadva.

H I R E K

Nincs a világnál...

Nincs a világon annál szebb,
Nincs annál édesebb,
Mint amikor szívem beszél:
Nékem az legkedvesebb.

Bár szememből könnyet csavar,
S ajkam félrehúzódik,
Keserűség, amit itthagyt,
Mégis szép mindhalálig.

SOÓS LAJOS
(Csoényföldéről)

Mi vagy Te nékem?

Mi vagy Te nékem, Asszonyom,
E tuskós, földi pályám,
Csaták után a nyugalom.
— Hozzá száll most e kis dalom,
A szeretet szárnyán.

Mi vagy Te nékem, Feleség
A nagy élet-viharban?
Biztatás... nyugodt bölcsesség.
Földartól Atlasz erejét
Nyújtod át egy mosolyban.

Mi vagy Te nékem?... Mindenem!
Megfejtett Léd-titkok.
Minden hur Tied szivemen,
Csak Téged lehet zenígnem,
Akkármiről írok!

CISZMADA SÁNDOR
(Komádi)

Haldokló nyár...

'A haldokló szép nyár, hogy díszíte
magát,
Letépe a rétek utolsó virágát.
Virágokkal ékes, dus haja kibontva,
Tűgy fekiút le a nyár a gy
ravatlatra.

Szomoruan bug az erdők vadga-
lamblaja,
Hervadt fű a fejtét nagy busan
lehajtaja,
Sírnak a komor fák, hull a sok-sok
levél,
'Abból lesz az örök aranyos szem-
fedél...

'A Sisten fehérén lengő fátjól uszik,
Láthatatlan menet a nyírtól bu-
csuzik.
Sötétedik a nap bánatos orcaja,
Szomorú a nyárnak csendes haldok-
lósa.

PÖCZE ERZSÉBET.

Még nyugton vagyok...

Még nyugton vagyok
Sebezhet száz nyíl,
Marhat saskarom...
Sokdíg bírom-e?
Fordít-e még ötöt
Nagy, fekete könyvemben
A sors.

Mi pusztít majd el?
Sok lesz-e majd az?
Mikor, mikor már!
Szánod majd a torkom,
Fogy a lélegzetem...
Nehéz a buszkodás
Akkor!

Maid visszánézek
Süketen, némán,
Mormoló fogak
Sisteregnek felém...
Fényes torony ing...
Néz, de én már nem látom.
Adjd!

Még nyugton vagyok
Sebezhet száz nyíl,
Marhat saskarom...
Sokdíg bírom-e?
Fordít-e még ötöt
Nagy, fekete könyvemben
A sors? ...

VÉR ISTVÁN (Kiskálló)

Az első cigareta a világekorán...
A hírneves angol repülő: James Mollison.
13 óra és 13 perc alatt repült át az
Atlanti Óceánt. Ót óraval verte le az
eddigit rekordot

Az irigynek
nincs igaza

Igy össze már nem terített asztal
a gazdasági udvar. Elfog lassan
minden, ami felcsipogható. A szár-
nyasok csak lézengnek ide-oda. A
rovayok is eltűntek, a férgek is a
föld kerge alá húzódtak. A csöröke
csak reggeltáj akad valami, amikor
a gazdasszony szemet szór szét az
üres begyek megtöltésére.

De mi az egy fáradhatatlan csőr-
nek a egy feneketlen bendőnek.

— Éhen veszem! — panaszkodott
a kis kendermagos a kakasnak.

— Nem igazságos a mi gazd-
asszonyunk! — begyeskedett a ka-
kas. — Nézd csak azt a feneketlen
gyomor kacsát, meg azt a szuszogó
libát, hogy tömik, minket meg kop-
latnak.

— Annak örüljétek! — morrant
rájuk a Bodri.

— Hogy koplanak? — kárált szom-
orúan a kendermagos.

— Nem annak, te csirkecsú, ha
nem annak, hogy nem tomnek benne-
teket!

— És miért örülünk annak? —
rázta dühösen a kakas a tarját.

— Mert életben maradtok! Az
ember ravasz portéka ám! Hiába
nem csinál semmit. Akit meghizalt,
annak a nyakát vágja és meg is eszi.

No, a kis kendermagos sem pa-
naszkodott többet, de a kakas sem.
Megelégedtek azzal a néhány szem-
lel, ami a hizott kacsá kretcéből
lehubolt.

Még ma is boldogan élnek, ha meg
nem — hizalták őket...

MÉZES JÁNOS

Baranyos Lipót a Nemzeti Bank
vezérigazgatója. A Magyar Neme-
zeti Bank főtanácsa október 28-án
tartott ülésén dr. Baranyos Lipót
kincstári főtanácsos, igazgatót, a
bankosztály vezetőjét vezérigazgató-
vá, Quandt Richárd főfelügyelőt
pedig igazgató-helyettesévé nevezte ki és
Quandt Richárd igazgató-helyet-
test megbizta a bankosztály vezeté-
sével.

Aki hetvenöt évéből negyvenhárom át-
aludt. Most ünnepele 75. születésnap-
ját Stockholmban Karlsson kisasszony,
akinek neve néhány évtizeddel ezelőtt az
egész világsajtót bejárta. Karlsson kis-
asszony azzal tett szert a világhírre,
hogy kislánykorában egy este olyan mély
alomba merült, hogy csak harminceket é-
mlava ébredt fel. Kislás avása alatt
hiába próbálták a világ legkitűnőbb or-
vosai felkelteni. Karlsson kisasszony —
aki joggal tarthat számot a „világ leg-
jobb alvója” címre — most teljesen jó
egészségben érte meg 75. születésnapját.

Rothmeyer Inure, a „Köztelek” felé-
szerkesztője

Buday Barna elhunytával az OMGE-
nak foglalkoznia kellett az utód kéré-
sével. Mint értesülünk, Rothmeyer Inure
m. kir. gazdasági főtanácsost, az old-
s. helyettes szerkesztőt nevezték ki a
„Köztelek” felé szerkesztőjévé. Roth-
meyer Inurát a „Köztelek” olvasói már
hossza idő óta ismerik s az ő kineve-
sése nemcsak egyszerűen természetes volt,
hanem az agrárárvadalom soraiban
egyöntetű helyettesítést találkoztak.

A reformáció emléknapijának ün-
nepe. Ezidén is országsszerte vala-
mennyi protestáns közösség megün-
nepelte Luther Márton reformátóri
fellépésének évfordulóját, október
31-ét. A budapesti főúlnep a Vigadó
termeiben volt. Az ünnepelet Tosi-
nady Nagy András dr. vallás- és
közoktatásügyi államtitkár, az Or-
szágos Bethlen Gábor Szövetség el-
nöke nyitotta meg. Ünnepi beszédet
mondott: Raffay Sándor dr. evangé-
likus püspök. A Szilágyi Dezso-
téri református templomban, a Deák-téri
evangélikus templomban és Rákos-
utca 3. sz. utáirányú imaházban is
tartották ünnepséget.

A Katolikus Népszövetség 1937. évi
napitára gazdag és vonzó tartalommal je-
lent meg Vezető elnökét Glatfelter
Gyula dr. csanádi püspök és Ernst
Sándor dr. írták. A napitár, mely a Ka-
tolikus Népszövetségnek egyik tagsági
felülcája, elgázolást nyújt a mai idők
eszméi, szociális, gazdasági és közéleti
kérdéseiben. Tegnap délután 3 óra felé
nagy befutást ért meg a központi (Bu-
dapest, IV., Veres Pálné-u. 9.).

Filléresvonatok. A magyar kirá-
lyi államvasutak igazgatósága közli,
hogy legalább 500 utas jelentkezése
esetében november 8-án, vasárnap-
on a következő filléres gyorsvonato-
kat indítja: 1. Budapestről—Bajna. A
menetérti jegy ára 4.50. 2. Bu-
dapestről—Veszprémbe. A menetérti
jegy ára 3.00 P. 3. Nagykantárszól-
Budapest ádli p. u.-ra. A menetérti
jegy ára 5 P. 4. Szentoról—Buda-
pest nyugati p. u.-ra. A vonat az utak-
sok felé illetéges lejárólja véget.
Kiskunfélegyháza és Csongrád állomá-
sokon is megáll. A menetérti jegy
ára 3.60 P. 5. Orosháza—Szarvas.
Mezőtúrról—Budapest nyugati p. u.-
ra. A menetérti jegy ára Oroshá-
záról 4.30 P. Szarvas és Mezőtúrról
3.60 P. 6. Zalaegerszegről—Budapest
ádli p. u.-ra. A menetérti jegy ára
5 P.

Megszűnik a növényforgalmi iroda

A kormány rendeletet adott ki, amely-
vel kimondja, hogy a gyöny- és ipari
növényforgalmi iroda, amely a földművelé-
siügyi minisztérium fenntartásába alatt
növényvédelmi és növényforgalmi iroda
néven működött, megszűnik. Az iroda fel-
adatokról a földművelésiügyi miniszter-
iumnak azok a szervei és intézményei
veszik át, amelyeket a földművelési-
ügyi miniszter evégből kijelöl, vagy szervez.

Tizenhárom óra alatt repülte át
az óceánt. Jimmy Mollison, a világe-
korrekorder angol pilóta, aki október
29-én este repült el újfundland Har-
bour-Graceből, október 30-án reggel
9 óra 56 perckor Croydonba érke-
zett. Az Atlanti-óceánt 13 óra 16
perc alatt repülte át és így körül-
belül öt órával javította meg a Rich-
mann és Meryll 18 óras rekordját.
Mollison teljesen kimerült állapot-
ban emelték ki a repülőgépből az an-
golszági Croydonban.

Szörnyű repülőgépszerencsétlenség. Va-
rácsok november elsején borzalmas sa-
racséreltség érte egy német utasszállító
repülőgépet. A szerencsétlenségnek az
hatalos állótat van. A tengerentelgeri
erfurti utasszállító repülőgép, amely
delután 3 órakor indult Majnafrankfúr-
ból, a thüringiai-erdőben fekvő Tabarz
közelében a ködös, rossz idő következté-
ben érintkezésbe került a talajjal s a
pép felborult. A repülőgép pilótája, mű-
szerésze és a földművelésiügyi miniszter-
ium utasszállító repülőgép, továbbá hét
utasszállító repülőgép, sornyalhat.
Három utas annak köszönhető életben-
maradt, hogy egy Simon nevű földmü-
velési idejében közbérelmet és életnek
vesztésével kimentette a három
utast az égni kezdő repülőgépből.

Elitelt kének. A honvédtörvény,
szék idegen államok javára eköve-
tett hitlenség, illetve kénekés bü-
ntette miatt Szabados Pált ötévi, To-
kaji Mihályt négyévi, Auga Istvánt
négyévi, Koncz Andrást háromévi
fegyházra ítélte. Valamennyi ítélet
jogerős.

Kosztolányi Dezso meghalt. A magyar
nemzeti irodalom nagy gyászán:
Kosztolányi Dezso 8-án meghalt.
Dezso, a legnagyobb élő magyar költő,
51 éves korában. A haláleset az egész
magyar nemzet mély gyászát váltotta ki.
A magyar társadalom érzi, hogy mit je-
lentett a magyar kultúrföldny világra-
szóló harcában az olyan nemzetközileg
felmélt, tisztelt magyar írói mű-
vés, amint Kosztolányi Dezso volt. A
Vörösmartyak, Aranyok, Petőfik és Ady
Endrők dicsőségében osztozott és elhun-
tatlanulagságából részt. Kosztolányi,
aki minden számított magyar tudomá-
nyos és irodalmi egyesületnek tagja és
vezéregyénisége volt, gyógyhatálatlan gé-
sebeja vite sírba. A főváros által adomá-
nyozott díszsírhelyre temették el
értsi részvét mellett.

A cukorrepítőből átadás

Az idel nagy okorrepítőtermés folyán
mutakozó kontingensen felült repá-
gömbtel értékesítése ügyében vitéz Puryó
Emil, a Magyar Cukorrepítőtermék Or-
szágos Szövetsége elnökének vezetésével
folytatott tárgyalások lezárultak. A
többléptépa átadásának feltételei a kö-
vetkezők: a cukorgyárak minden termék
kivételére átvesszik az 1936. évi szer-
ződött cukorrepítő 5 százalékos terjedő
nemnyiségű többléptépa mértékárán-
ként 2.15 pengőért, amennyiben a ter-
elő hozzájárul ahhoz, hogy az a repá-
nemnyiség az 1937. évi repákontingens-
ből levonassék. Ezzelentel a terméköl ki-
vásiatára a cukorgyárak átvezessék az
1936. évi szerződött repánemnyiség to-
vábbi 10 százalékos terjedő többléptépa
is, mértékáránként 1.50 pengőért. Est
az utóbbi többléptépa az 1937. évi kon-
tingensen terhére nem lehet beután.
Mindkét természetű többléptépa után a cukor-
gyárak ugyanazon melleszkölgeltatés-
ségeket nyújtják, mint amelyek az alap-
kontingens-repa után tartoznak nyuj-
tani.

Tíz fővárosi kaszinóban már nem
játsszanak hazárdjátékot. A belügy-
miniszter szeptember 10-én a hazárd
kártyajátékokkal kapcsolatban ekö-
vetett szabálytalanságok miatt 12
fővárosi kaszinó, illetve klub ellen
vizsgálatot rendelt el és egyidejűleg
hatnk működését felfüggesztette. A
lefolytatott vizsgálat eredménye és
az előzetes rendőri jelentések alap-
ján a belügyminiszter most felsze-
laltott három kort, hét körben pedig
eltöltötte a hazárd kártyajáték ját-
szását.

A 2. sz. M. kir. háztartási vándortan-
folyam október hó 18-án tartotta Gyón-
gyoson ünnepéssé záróverszóját. A
vizsga biztosság a földművelésiügyi mi-
nisztérium Suványó Tibor m. kir. gazda-
sági tanárt küldte ki. A város nevében
Bak Oszkár dr. mondott köszönetet
mindazoknak, akik a tanfolyam munká-
jában résztvettek. A tanfolyam további
működését Ormospáztán (Borsod vá.)
folytatja.

Hónapok óta fuodaban lakott. A meg-
szállott területen lévő eszaki Tomisvár
parkban a Járőrelők az egyik hatalmas
fa odvas ígeregében a minap egy lesovány-
nyakott, kopott külsejű, idősebb ember-
akadtak. Kiderült, hogy a faodu lakója
Harsányi István 69 éves, volt városi
tisztviselő, aki hosszú idő óta munká-
talán nyugoraga. A szerencsétlenség
már több, mint két hónapja lakott az
odvas fában, ahol hullott falevelekből
készített magának vackot, míg takaró-
ja a szemétdombokról összeszedett rongyo-
kat és szakkidarbokat használt. Mare-
stálait lakását elfoglalta volna, a város
szegényháza felé felvetélt kéréznete, e
kérését azonban elutasították.

Egy és két éves
szülőbűnbánatok
többlépe alanya nemestett vilá-
fűres udonságok egy bor-
mest megemefeltájában: ugyzárótt a hazárd
sima és göröker fajviszál, va-
mint Portalis és Berlandier, a föld-
művelésiügyi minisztérium által en-
gélyezett telepem felölösség mellett
kiszerezhető be.
Árjegyzéket kívánának ingyen kiltők.
IFJ. MAGYARI ANDRÁS
szülőbűnytelepe. Abász, Heves-m.

Gazdaudvar-versenyek a haladás szolgálatában

A gazdasági munkák szünetében a gazdaemberek sok ráérő ideje van. Ne jelentse ez egyáltalán a teljes semmittevést. A pihenés legyen egyben felkészülés a következő gazdasági évre. Ma a gazdának sokoldalúnak kell lennie, az élete, gazdálkodása szövevényessé, szertelagazóvá vált és ha meg akarja állni a helyét, sok mindennez kell értenie, még pedig jól értenie, hogy munkája mindenben tökéletes legyen.

Az éves verseny, mely nemcsak a nemzetek mezőgazdasága, de azon belül a legkisebb gazdaságok között is megvan, annak juttat többet, jobb megélhetést, vagyoni gyarapodást, ami a tökéletesen végzett munkájából mennyiségileg és minőségileg a legjobbat, a legjobbat, a legelőcsöböt termeli.

Nincsen nálunk külön gazda?

Ezt kell ma a gazdának megtanulnia. A legkisebb községben is alkalm nyílik erre. Mindennap vannak jó és képzett gazdák, akikről tanulni, akiket utánozni nem szégyen. Sajnos, azonban lépten-nyomon tapasztaljuk, hogy még egy kisebb községben sincs meg a gazdák között a szoros kapcsolat, nem ismerik egymás gazdálkodását, portájt-házatját. Ez főleg azért van, mert minden gazdaembert saját-magát tartja a legjobbat, a legképzettebb gazdának, akinek szögyen lenne szomszédjától, gazdatisáitól tanulni. Pedig de sokra ráérne!

A Falu-Gazdaságszövetség ezt az idegenkedést igyekszik leküzdéni és a nemes verseny segítségével szórakoztató formában tanítja a gazdákat. Ezek öta rendezei az úgynevezett gazdaudvar-versenyeket. A verseny az egész belső gazdaságra kiterjed, mely végeredményében alapját képezi az egész gazdálkodásnak. Nem egyszer hallottuk egy-egy ilyen verseny után, amint a gazdák egymás között csodálkoztak beszéltek meg a versenyben résztvevők portáján látottakat és tapasztaltakat. Új volt ez mind nekik, mert hiszen igen gyakran előfordul, hogy a közeli szomszédok sem ismerik egymás portáját.

A gazdaudvar-verseny alkalmát ad arra, hogy szakértőkből álló pártatlan bizottság határozza meg a gazdák sorrendjét és a kapott kiértékelések méltó büszkeséget kelthetnek abban, aki azt elnyeri, és mivel a bírálatt mindenkor igazságos, maguk a gazdák is elismerik térsaik kiválóságát és elsőbbségét.

A gazdaudvar-verseny előkészítése tulajdonképpen alig jelent valami munkát. Egyedül teendő főszerepe a versenyre jelentkező gazdákat és a tiszteletlapokat kiállítani. Ugyancsak össze kell állítani a szakértőkből, lehetőleg nem a község lakosaiból álló bírálóbizottságot. A versenyre készülő gazdának semmi utmutatás nem adandó, csak az, hogy portájátuk épp úgy hozzák rendbe, mint más ünnepnap előtt. Így tud azután a bizottság valódi képet alkotni a megvizsgálendő gazdaudvarról.

Mire kíváncsi a bírálóbizottság?

A bizottság munkáját a lakóházak kezdi. Azt celszerűsége, beosztása, méretei, a rend, a tisztaság, az egészségügyi követelmények figyelembevétele, a szoba nagysága, berendezése, világítása, szellőzése stb. szempontjából bírálja; megtekinti a virágoskertet, a fákát, majd az istállóban vonul és annak méreteit, építését, karbantartását

vizsgálja meg. A benne levő állatoknak, fajtagyválasztás, gondozottság, takarmányozás celszerűsége, rendezettség, az állatok termelése és teljesítményessége szempontjából bírálja meg. Sorra kerül a magtár, kamara, raktár, szénke, ezeket is celszerűsége, helyes méretezés, beosztás, rend, tisztaság, rendezettség, gondozottság, helykihasználás, a benne elhelyezett készletek figyelembevétele vizsgálja meg.

Különösen nagy figyelmet fordít a bírálóbizottság a mezőgazdasági gépek és szerszámok vizsgálatára: megismeri gépek használatát a gazda, elemezők-e azok a birtokokhoz. Hogyan vannak karban tartva, javítva, gondozva, az idő viszonyaitól ellen véde, elhelyezve stb. A bizottság a gazdaudvar udvar beosztását, nagyságát, méreteit, tisztaságát, rendezettségét, a közlekedés szempontjából is megbírálja. A kertben megvizsgálja, hogy milyen terményeket termel a gazda. Vannak-e gyümölcsfák, cserjék, bokrok. Milyen a gyomirtás és általában a kert területe hogyan van hasznosítva.

A jó és egészséges ivóvíz embernek állapotnak nélkülözhetetlen, éppen azért a bizottság a kut elhelyezését, a vízemelés módját, karbantartását, a kut vízhozóját, tisztaságát, az itatóberendezést szigorú bírálat tárgyává teszi. A túbiztosított szempontjából is megvizsgálja a kutat.

Helyes és okszerű trágya-kezelés!

Okszerű és rendszeres gazdálkodás nélkül-földjeink talajerő fenntartása nélkül, vagyis a ténnyel kivont tápanyagok visszapótlása nélkül el sem képzelhető. Ez a trágyázással történik. Eppen azért a gazdálkodás jóvalmérsékelt, sikerét, a gazda boldogultság sok esetben a helyesen kezelt trágya, a jól megépített trágyatelep biztosítja. A gazdaudvar-verseny alkalmával különös figyelmet szentel a bizottság a trágyatelep elhelyezésének, méretei-

nek, az anyagnak, amelyből készül, végül a trágyatelep karbantartásának. Ezenfelül szigorú vizsgálat tárgyává teszi a trágya kezelését, annak minőségét és mennyiségét.

A bírálobizottság minden egyes gazdaudvar ily megvizsgálva, véleményét a bírálati lapon pontosan alapján nyilvánítja. Nem mulasztja el természetesen azt sem, hogy a gazdának felhívja a figyelmét azokra a hiányosságokra vagy helytelenességekre, amelyeknek megváltoztatása anyagi körülményeinek figyelembevételével lehetséges és amelyek gazdálkodását eredményesebbé teszik.

A verseny végével a bírálóbizottság elnöke egy gyűlésen ismereti az eredményt és kiosztja a jutalmakat. Az egész közég szinte előtt dicséret meg azokat, akik példás gazdálkodással azt megérdemlik, ezzel az elismeréssel buzdítja őket további eredményes munkára, a többiek pedig az ő követésére. Számoltalan verseny gyakorlati tapasztalata igazolja, hogy a gazdaudvar-versenyben olyan eszököt ad a Falu-Gazdaságszövetség a gazdák kezébe, mellyel tudásukat, szakértelmüket, ismereteiket növelhetik.

Tessék gazdaudvar-versenyt rendezni

A gazdakörök, községek vezetői a Szövetség irányításával alig valamit jelentő készidíkokat megértítése ellenében könnyen megrendezhetik a gazdaudvar-versenyt és ezt évente állandósítva, eredményesen elbíráltatják a gazdasági ismeretek terjesztésének szolgálatába. Felhívjuk a községek és egyesületek vezetőit, hogy forduljanak tájékoztatásért a Szövetséghez és a tél, illetve a tavasz folyamán, irányítása mellett, készítsék elő a gazdaudvar-versenyt, melyet esetleg egy gazdagjűzessel vagy kisebb szakkiállításal, gyermekéjszakai és gyermektisztasági versenyekkel, stb. kibővíthet, gazdanappi vagy falunappi növelhetnek.

Ágoston Béla.

— Na, ne félj, nem lesz rossz dolog... És dobogott a hintó Palota felé....

(Vége következik.)

TANÁCSADÓ

Kérdés: Hol vannak burgonyanemesítő telepek az országban? (B. F., Jászberény). — **Felelet:** Eszényi Jenő Toronyospálya (Szabolcs-m.); hg. Fesztöc uradalma Berencez (Somogy-m.); Mányi Géza gazdasága Berencez (Somogy-m.); Németh Viktor gazdasága Dunakiliti (Moson-m.); Illés Imre gazdasága (Pusztakajmád) Tolna-m.; Ivánka Géza gazdasága Pátka (Fejér-m.); Márffy Elemér gazdasága Hencse (Somogy-m.); gróf Dessewffy Aurél uradalma Királytelek (Szabolcs-m.).

Kérdés: Hol van erdőtől távol és mégis a jetelekkel letelek? (S. K., az. olfist). — **Felelet:** Két úgynevezett alerdész-iskola van, Esztergomban és Kisláthalmon (Szeged mellett). Az iskola kétértelmű. Felveznek 17—24 év közötti olyan ifjakat, akik magyar állampolgárok és akiknek hal elemei, illetőleg nagy elemei és két középiskolai közfoglalkozás van. A felvételt megelőzően egy esztendőig gyakorló éret kell átküldeni olyan erdőgazdaságban, amelyet okleveles erdőmérnök vezet. A felvételi kérelmeznek mellesleg kell erkölcsi és orvosi bizonyítványt, a szállók foglalkozást igazoló közéleti bizonyítványt és egy közlegző előtt hitelesített nyilatkozatot, amelyben a szállók kötelezik magukat arra, hogy havonta 30 pengő fizessenek az iskola irányításának való ellátás költségei fejében. Tandij nincs. Második kérdésére — M. kir. mérnöki gazdaság (Gödöllő) levelet küld Önének.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

G. S. Foktó. A paprika termelésére, vagy értékesítésére gondolok? Befizetési lapot küldöttek — G. Z. Zalavár. Jó kívánságait köszönjük és hasonlókkal viszonzozzuk. Azok a gondolatok és érzések, amelyekkel verselben talán megkapnók és szépek, sajnos, azonban formailag tökéletlenek a verssorok. Önék a versírás szabályait kell előbb elsajátítani. Ezek még nem közölhetők; tessék tovább írni és alkalmadtán újra jelentkezni. Hirtvényekből öszönök — K. F. I. Kötelek. A „Mindzentek” naplára küldött nem volt módunkban felhasználni. — M. A. Somogyvár. Hirtvényekből közlünk. Versetből hasonlóan.

REJTVE NYEK

1. Szórejtvény.

vág üreg Y

(Beküldte ifj. Kántor Albert Dögérol.)

2. Pontrejtvény.

L. s. m. g. z. i. l. g. k. n. é.

(Beküldte Nagy József Zalavárról.)

3. Szórejtvény.

testvér S gally

(—j)

(Beküldte Csató István Tiszavasarló.)

A rejtvények megfejtését a megfejtők névsorával névsorával a 48-ik számban közöljük.

Kérjük olvasónkat, hogy a rejtvények megfejtését a napok belüli elvettlenül jutassák el hozzánk, mert az elkövetkező rejtvények nevének nincs módunkban közölni.

A 48-ik számban közölt rejtvények megfejtése:

1. Szórejtvény: Tanító. 2. Pontrejtvény: Embér a munka, Istene az áldás. 3. Szórejtvény: Torontál.

Megfejtettek: Ifj. Nagy István, K. Németh Beáta, Cs. Károly, Károlyi Géza, ifj. Polgár József, Tarcsay Iréne, Kántor Albert, László Géza, Bíró János, Nagy Márton, Vargha Anna, Günther Ferenc, Holló József.

Jutalomkönyvet nyertek: K. Polgár József (Komádi) és Nagy Márton (Debrecen).

A 48-ik számban közölt rejtvények megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával együtt jövő héten közöljük.

VÉR KATÓ

Elbeszélés — Irta: Asztalos P. Kálmán

— Mit akarok vele?... Hát magamhoz veszem!

Kató látta, hogy Jóska a tőr után nyúl, hát minden erejével igyekezett lefogni és könyörgött, mint még soha.

— Jóska! Ne, majd holnap...

A palotai papföldnél két nő találkozt. Mindkettő Palota felé tartott. S mint a legjobbat nő, ezek is hamar barátságba estek. S a falu közlébe érve, már egymás titkait is teremtették.

Hogy érdemes volt találkozniok, azt mi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy mindketten megkönyömbömbölnél távoztak egymástól. Egyiknek tudomására jutott, hogy a palotai uradalomhoz melyik az egynest ut, másik meg — mi tagadás benne — örömmel vette, hogy a Barka Jóska életéből sincs kényszerítő...

A csárdától északra esett az uradalom, honnan ugyan szép kevesen jártak az elcsopott cselédeknyeken kívül, s akik itt meghúzódtak, nyugodtak lehettek, mert ez a hely még a pandurok szemében is olyan tisztított hely volt, amelyet megtekinteni is csak egy érdemesítették ha utjuk arra vezetett.

A nagyságos ur jó kedélyénél fog-

va egy alkalommal arra hatjtatt, honnan a nép száján egy mesebeli szép asszonyról szállódott a hír. Nem kilépő gondolata volt, hanem csak szokásos iszlomatát, amit élvezettel szokott tenni.

A hintó megállt, a nagyságos ur meg csak egy a hintőről beköszönt:

— Adj lsten!...

A nő, a mesebeli személyében, kilépett. A nagyságos ur meghökönt, de nem árulta el.

— Hanem hát, — kezdte lassan — hogy mondja a Sánta ér?

— Milyen Sánta ér?

— Hát ez a gyöpes táj.

— Ja, hát ez elég jól mondja...

Dehát mért Sánta ér ez?

— Hát azért Sánta ér az ér, mert itt csak azok a lelkék tányáznak, akiknek megántul az életük... De mond csak, nem a Vér Antal lánya vagy te?

Kató lesütötte a szemét és egy kis szünet után keményen, szinte odadobva mondta:

— Nem a Vér Antal vagyok!

A nagyságos ur megértette.

— Ugy van... hanem a Vér Antalné lánya, ugy-e?

Kató mosolygott!

— Ugy.

A kocsis jelt kapott, Kató meg vizsgálást:

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak november 4-én) GABORNAPOZSDE.

Részleírás. Buza tv. 77 kg-os 17.85-17.65, 78 kg-os 17.50-17.80, 79 kg-os 17.80-17.85, 80 kg-os 17.80-18.05, 81 kg-os 17.45-17.65, 82 kg-os 17.65-17.80, 83 kg-os 17.75-17.95, 84 kg-os 17.75-17.85, 85 kg-os 17.80-17.90, 86 kg-os 17.85-17.95, 87 kg-os 17.90-18.00, 88 kg-os 17.90-18.05, 89 kg-os 18.00-18.10, 90 kg-os 18.05-18.15, 91 kg-os 18.10-18.20, 92 kg-os 18.15-18.25, 93 kg-os 18.20-18.30, 94 kg-os 18.25-18.35, 95 kg-os 18.30-18.40, 96 kg-os 18.35-18.45, 97 kg-os 18.40-18.50, 98 kg-os 18.45-18.55, 99 kg-os 18.50-18.60, 100 kg-os 18.55-18.65.

Határélepek. Rossz márcsúra 15.10-15.11, tengeri márcsúra 12.13-12.14 pengő 100 kg-ig.

Vetőmagpiac. Mauthner Ódon Magyar-méző és Magyarkezdés Rt. határ-jelvénye, Lucernmag. Változás e héten nem igen volt, a léhermag ára azonban az élénk kínálat következtében alacsonyabb árakon jegyezhető. Tavasszi búkkönyv iránt némi kereslet mutatkozott, még daltaimban a helyzet változatlan. További számlákra a márkát és észlelhető és a piacra kerülő telek könnyen találhatók. Cs. M. Muharag lánnya, Viktória borsó egy árnyalatú szálardab. A Budapesti Áru- és Értéktörzsde hivatalos jegyzései naprakészül 100 kilónként ad Budapest: Kúpos fehér 17-19, köles vörös 18-15, korpis 12.50-13, napraforgómag 12.50-13.50, 14, máj 106-107, Viktória borsó sterilizált 17-19, express borsó sterilizált 13-14.50, lenecse sterilizált magaszem 10-16, közepszemű 32-38, kúposmáj 24-26, lucernamag 112-128, léhermag 110-115, tavasszi búkkönyv 15-17, csillagfűtő fehér 90-10 pengő.

Ábrakalkuláció. Árpakorpa 12.50, borsó 11.50, borsócsóka 10.50, korpis 10, búzatakarmányszil 12.50, kőszil 10, kőszilapórcs 13, konykoldyára 10.75, lenmagpórcs 15.50, napraforgópórcs 15, szárlított rúpszécs 8, rúpszécs 11.25, rozskonykó 9.75, rozskonykó 11, rozstakarmányszil 12, halliszt 40, méz 8, 8, tókmagpórcs 15.50 pengő.

Takarmány. Réti széna. I. r. 4-5, II. r. 2.80-3.50, muharzséna 4.70-5.60, lucernaszéna 6.80-7.80, alomszalma I. r. 3.80-4 pengő mm-ig.

Tenyészmarhák és jászmoskók. I. r. beiföldi jászmoskó (tarika) és beállítatlan való 110-65-70, I. r. beiföldi jászmoskó (fehér) 85-110, 1 1/2 éves fiatal, friss fejű 125-135, éves ücső 64-68, fiatal, friss fejű 125-140 pengő kg-ig.

Borjúvásár. I. r. 105-108, Mítvelesen 100, II. r. 95-104 fillér kg-ig, élőszuliban.

Juhárak. Külföldiek megfelelő prima fiatal hirt drb-ig, 50 kg szuliban 48-55 fillér kg-ig, közepes méretű, elvezetés nélküli után mészívra, 3 kg szuljevónással.

Lóvásár. Igás kocsi (nehéz nyugati fajta), 230-370, alirándert 177-200, vágó 40-205 pengő darabonként.

Sertésvásár. A uradalmi nehézsértés példónként 340 kg-on felül 111-115, I. uradalmi 1. zépp 340 kg-on alul 105-110, szedett közép 220-280, szedett könnyű 180-220, vágó 94-107, szedett silány 100-180 kg-ig, 92-102, öreg nehéz 300 kg-on felül 98-101, szedett öreg 130-150, 90-96, angol husseries 180-220 kg-ig, 98-100, angol sokaslétes 120-150 kg-ig, I. a 91-93, export nehéz hátzalóna 28-30 kg-os 152, export könnyű hátzalóna 24-28 kg-os 150, 100-120 kg-os 144, 15-10 kg-os 140, exportiszertés márkázott, vágóhídra átvéve, csomagolás nélkül 165, lezuhott felhús nagyban 128-132, fill. 134, vágósertés 134-140, fill. 144, számlázás 124 fillér kg-ig.

Vad és vadnis. Szarvascomb 200-240, gerinc 300-400, lapocka 80-120, 16bbi része 30-40, 14b, gerinc 400-450, comb 20-24, 16bbi része 30-40, fillér kg-ig. Kézd. Nyul. borbón 300-400, silány 200-300, fádán 220-300, fogoly 80-150 fillér darabonként.

Zsir és zsírszalonna. Szalonna, olvasztani való 156-176, sózott 176-220, füstölt 180-240, háj 170-192, tepertő 180-240, sertszárj helybeli 176-192 fillér kg-ig.

Nyersbőr. Marhabőr 45 kg-ig magyar 1.16-1.15, 1.16-1.15, 1.20-1.25, 1.25-1.30, 1.30-1.35, 1.35-1.40, 1.40-1.45, 1.45-1.50, 1.50-1.55, 1.55-1.60, 1.60-1.65, 1.65-1.70, 1.70-1.75, 1.75-1.80, 1.80-1.85, 1.85-1.90, 1.90-1.95, 1.95-2.00, 2.00-2.05, 2.05-2.10, 2.10-2.15, 2.15-2.20, 2.20-2.25, 2.25-2.30, 2.30-2.35, 2.35-2.40, 2.40-2.45, 2.45-2.50, 2.50-2.55, 2.55-2.60, 2.60-2.65, 2.65-2.70, 2.70-2.75, 2.75-2.80, 2.80-2.85, 2.85-2.90, 2.90-2.95, 2.95-3.00, 3.00-3.05, 3.05-3.10, 3.10-3.15, 3.15-3.20, 3.20-3.25, 3.25-3.30, 3.30-3.35, 3.35-3.40, 3.40-3.45, 3.45-3.50, 3.50-3.55, 3.55-3.60, 3.60-3.65, 3.65-3.70, 3.70-3.75, 3.75-3.80, 3.80-3.85, 3.85-3.90, 3.90-3.95, 3.95-4.00, 4.00-4.05, 4.05-4.10, 4.10-4.15, 4.15-4.20, 4.20-4.25, 4.25-4.30, 4.30-4.35, 4.35-4.40, 4.40-4.45, 4.45-4.50, 4.50-4.55, 4.55-4.60, 4.60-4.65, 4.65-4.70, 4.70-4.75, 4.75-4.80, 4.80-4.85, 4.85-4.90, 4.90-4.95, 4.95-5.00, 5.00-5.05, 5.05-5.10, 5.10-5.15, 5.15-5.20, 5.20-5.25, 5.25-5.30, 5.30-5.35, 5.35-5.40, 5.40-5.45, 5.45-5.50, 5.50-5.55, 5.55-5.60, 5.60-5.65, 5.65-5.70, 5.70-5.75, 5.75-5.80, 5.80-5.85, 5.85-5.90, 5.90-5.95, 5.95-6.00, 6.00-6.05, 6.05-6.10, 6.10-6.15, 6.15-6.20, 6.20-6.25, 6.25-6.30, 6.30-6.35, 6.35-6.40, 6.40-6.45, 6.45-6.50, 6.50-6.55, 6.55-6.60, 6.60-6.65, 6.65-6.70, 6.70-6.75, 6.75-6.80, 6.80-6.85, 6.85-6.90, 6.90-6.95, 6.95-7.00, 7.00-7.05, 7.05-7.10, 7.10-7.15, 7.15-7.20, 7.20-7.25, 7.25-7.30, 7.30-7.35, 7.35-7.40, 7.40-7.45, 7.45-7.50, 7.50-7.55, 7.55-7.60, 7.60-7.65, 7.65-7.70, 7.70-7.75, 7.75-7.80, 7.80-7.85, 7.85-7.90, 7.90-7.95, 7.95-8.00, 8.00-8.05, 8.05-8.10, 8.10-8.15, 8.15-8.20, 8.20-8.25, 8.25-8.30, 8.30-8.35, 8.35-8.40, 8.40-8.45, 8.45-8.50, 8.50-8.55, 8.55-8.60, 8.60-8.65, 8.65-8.70, 8.70-8.75, 8.75-8.80, 8.80-8.85, 8.85-8.90, 8.90-8.95, 8.95-9.00, 9.00-9.05, 9.05-9.10, 9.10-9.15, 9.15-9.20, 9.20-9.25, 9.25-9.30, 9.30-9.35, 9.35-9.40, 9.40-9.45, 9.45-9.50, 9.50-9.55, 9.55-9.60, 9.60-9.65, 9.65-9.70, 9.70-9.75, 9.75-9.80, 9.80-9.85, 9.85-9.90, 9.90-9.95, 9.95-10.00, 10.00-10.05, 10.05-10.10, 10.10-10.15, 10.15-10.20, 10.20-10.25, 10.25-10.30, 10.30-10.35, 10.35-10.40, 10.40-10.45, 10.45-10.50, 10.50-10.55, 10.55-10.60, 10.60-10.65, 10.65-10.70, 10.70-10.75, 10.75-10.80, 10.80-10.85, 10.85-10.90, 10.90-10.95, 10.95-11.00, 11.00-11.05, 11.05-11.10, 11.10-11.15, 11.15-11.20, 11.20-11.25, 11.25-11.30, 11.30-11.35, 11.35-11.40, 11.40-11.45, 11.45-11.50, 11.50-11.55, 11.55-11.60, 11.60-11.65, 11.65-11.70, 11.70-11.75, 11.75-11.80, 11.80-11.85, 11.85-11.90, 11.90-11.95, 11.95-12.00, 12.00-12.05, 12.05-12.10, 12.10-12.15, 12.15-12.20, 12.20-12.25, 12.25-12.30, 12.30-12.35, 12.35-12.40, 12.40-12.45, 12.45-12.50, 12.50-12.55, 12.55-12.60, 12.60-12.65, 12.65-12.70, 12.70-12.75, 12.75-12.80, 12.80-12.85, 12.85-12.90, 12.90-12.95, 12.95-13.00, 13.00-13.05, 13.05-13.10, 13.10-13.15, 13.15-13.20, 13.20-13.25, 13.25-13.30, 13.30-13.35, 13.35-13.40, 13.40-13.45, 13.45-13.50, 13.50-13.55, 13.55-13.60, 13.60-13.65, 13.65-13.70, 13.70-13.75, 13.75-13.80, 13.80-13.85, 13.85-13.90, 13.90-13.95, 13.95-14.00, 14.00-14.05, 14.05-14.10, 14.10-14.15, 14.15-14.20, 14.20-14.25, 14.25-14.30, 14.30-14.35, 14.35-14.40, 14.40-14.45, 14.45-14.50, 14.50-14.55, 14.55-14.60, 14.60-14.65, 14.65-14.70, 14.70-14.75, 14.75-14.80, 14.80-14.85, 14.85-14.90, 14.90-14.95, 14.95-15.00, 15.00-15.05, 15.05-15.10, 15.10-15.15, 15.15-15.20, 15.20-15.25, 15.25-15.30, 15.30-15.35, 15.35-15.40, 15.40-15.45, 15.45-15.50, 15.50-15.55, 15.55-15.60, 15.60-15.65, 15.65-15.70, 15.70-15.75, 15.75-15.80, 15.80-15.85, 15.85-15.90, 15.90-15.95, 15.95-16.00, 16.00-16.05, 16.05-16.10, 16.10-16.15, 16.15-16.20, 16.20-16.25, 16.25-16.30, 16.30-16.35, 16.35-16.40, 16.40-16.45, 16.45-16.50, 16.50-16.55, 16.55-16.60, 16.60-16.65, 16.65-16.70, 16.70-16.75, 16.75-16.80, 16.80-16.85, 16.85-16.90, 16.90-16.95, 16.95-17.00, 17.00-17.05, 17.05-17.10, 17.10-17.15, 17.15-17.20, 17.20-17.25, 17.25-17.30, 17.30-17.35, 17.35-17.40, 17.40-17.45, 17.45-17.50, 17.50-17.55, 17.55-17.60, 17.60-17.65, 17.65-17.70, 17.70-17.75, 17.75-17.80, 17.80-17.85, 17.85-17.90, 17.90-17.95, 17.95-18.00, 18.00-18.05, 18.05-18.10, 18.10-18.15, 18.15-18.20, 18.20-18.25, 18.25-18.30, 18.30-18.35, 18.35-18.40, 18.40-18.45, 18.45-18.50, 18.50-18.55, 18.55-18.60, 18.60-18.65, 18.65-18.70, 18.70-18.75, 18.75-18.80, 18.80-18.85, 18.85-18.90, 18.90-18.95, 18.95-19.00, 19.00-19.05, 19.05-19.10, 19.10-19.15, 19.15-19.20, 19.20-19.25, 19.25-19.30, 19.30-19.35, 19.35-19.40, 19.40-19.45, 19.45-19.50, 19.50-19.55, 19.55-19.60, 19.60-19.65, 19.65-19.70, 19.70-19.75, 19.75-19.80, 19.80-19.85, 19.85-19.90, 19.90-19.95, 19.95-20.00, 20.00-20.05, 20.05-20.10, 20.10-20.15, 20.15-20.20, 20.20-20.25, 20.25-20.30, 20.30-20.35, 20.35-20.40, 20.40-20.45, 20.45-20.50, 20.50-20.55, 20.55-20.60, 20.60-20.65, 20.65-20.70, 20.70-20.75, 20.75-20.80, 20.80-20.85, 20.85-20.90, 20.90-20.95, 20.95-21.00, 21.00-21.05, 21.05-21.10, 21.10-21.15, 21.15-21.20, 21.20-21.25, 21.25-21.30, 21.30-21.35, 21.35-21.40, 21.40-21.45, 21.45-21.50, 21.50-21.55, 21.55-21.60, 21.60-21.65, 21.65-21.70, 21.70-21.75, 21.75-21.80, 21.80-21.85, 21.85-21.90, 21.90-21.95, 21.95-22.00, 22.00-22.05, 22.05-22.10, 22.10-22.15, 22.15-22.20, 22.20-22.25, 22.25-22.30, 22.30-22.35, 22.35-22.40, 22.40-22.45, 22.45-22.50, 22.50-22.55, 22.55-22.60, 22.60-22.65, 22.65-22.70, 22.70-22.75, 22.75-22.80, 22.80-22.85, 22.85-22.90, 22.90-22.95, 22.95-23.00, 23.00-23.05, 23.05-23.10, 23.10-23.15, 23.15-23.20, 23.20-23.25, 23.25-23.30, 23.30-23.35, 23.35-23.40, 23.40-23.45, 23.45-23.50, 23.50-23.55, 23.55-23.60, 23.60-23.65, 23.65-23.70, 23.70-23.75, 23.75-23.80, 23.80-23.85, 23.85-23.90, 23.90-23.95, 23.95-24.00, 24.00-24.05, 24.05-24.10, 24.10-24.15, 24.15-24.20, 24.20-24.25, 24.25-24.30, 24.30-24.35, 24.35-24.40, 24.40-24.45, 24.45-24.50, 24.50-24.55, 24.55-24.60, 24.60-24.65, 24.65-24.70, 24.70-24.75, 24.75-24.80, 24.80-24.85, 24.85-24.90, 24.90-24.95, 24.95-25.00, 25.00-25.05, 25.05-25.10, 25.10-25.15, 25.15-25.20, 25.20-25.25, 25.25-25.30, 25.30-25.35, 25.35-25.40, 25.40-25.45, 25.45-25.50, 25.50-25.55, 25.55-25.60, 25.60-25.65, 25.65-25.70, 25.70-25.75, 25.75-25.80, 25.80-25.85, 25.85-25.90, 25.90-25.95, 25.95-26.00, 26.00-26.05, 26.05-26.10, 26.10-26.15, 26.15-26.20, 26.20-26.25, 26.25-26.30, 26.30-26.35, 26.35-26.40, 26.40-26.45, 26.45-26.50, 26.50-26.55, 26.55-26.60, 26.60-26.65, 26.65-26.70, 26.70-26.75, 26.75-26.80, 26.80-26.85, 26.85-26.90, 26.90-26.95, 26.95-27.00, 27.00-27.05, 27.05-27.10, 27.10-27.15, 27.15-27.20, 27.20-27.25, 27.25-27.30, 27.30-27.35, 27.35-27.40, 27.40-27.45, 27.45-27.50, 27.50-27.55, 27.55-27.60, 27.60-27.65, 27.65-27.70, 27.70-27.75, 27.75-27.80, 27.80-27.85, 27.85-27.90, 27.90-27.95, 27.95-28.00, 28.00-28.05, 28.05-28.10, 28.10-28.15, 28.15-28.20, 28.20-28.25, 28.25-28.30, 28.30-28.35, 28.35-28.40, 28.40-28.45, 28.45-28.50, 28.50-28.55, 28.55-28.60, 28.60-28.65, 28.65-28.70, 28.70-28.75, 28.75-28.80, 28.80-28.85, 28.85-28.90, 28.90-28.95, 28.95-29.00, 29.00-29.05, 29.05-29.10, 29.10-29.15, 29.15-29.20, 29.20-29.25, 29.25-29.30, 29.30-29.35, 29.35-29.40, 29.40-29.45, 29.45-29.50, 29.50-29.55, 29.55-29.60, 29.60-29.65, 29.65-29.70, 29.70-29.75, 29.75-29.80, 29.80-29.85, 29.85-29.90, 29.90-29.95, 29.95-30.00, 30.00-30.05, 30.05-30.10, 30.10-30.15, 30.15-30.20, 30.20-30.25, 30.25-30.30, 30.30-30.35, 30.35-30.40, 30.40-30.45, 30.45-30.50, 30.50-30.55, 30.55-30.60, 30.60-30.65, 30.65-30.70, 30.70-30.75, 30.75-30.80, 30.80-30.85, 30.85-30.90, 30.90-30.95, 30.95-31.00, 31.00-31.05, 31.05-31.10, 31.10-31.15, 31.15-31.20, 31.20-31.25, 31.25-31.30, 31.30-31.35, 31.35-31.40, 31.40-31.45, 31.45-31.50, 31.50-31.55, 31.55-31.60, 31.60-31.65, 31.65-31.70, 31.70-31.75, 31.75-31.80, 31.80-31.85, 31.85-31.90, 31.90-31.95, 31.95-32.00, 32.00-32.05, 32.05-32.10, 32.10-32.15, 32.15-32.20, 32.20-32.25, 32.25-32.30, 32.30-32.35, 32.35-32.40, 32.40-32.45, 32.45-32.50, 32.50-32.55, 32.55-32.60, 32.60-32.65, 32.65-32.70, 32.70-32.75, 32.75-32.80, 32.80-32.85, 32.85-32.90, 32.90-32.95, 32.95-33.00, 33.00-33.05, 33.05-33.10, 33.10-33.15, 33.15-33.20, 33.20-33.25, 33.25-33.30, 33.30-33.35, 33.35-33.40, 33.40-33.45, 33.45-33.50, 33.50-33.55, 33.55-33.60, 33.60-33.65, 33.65-33.70, 33.70-33.75, 33.75-33.80, 33.80-33.85, 33.85-33.90, 33.90-33.95, 33.95-34.00, 34.00-34.05, 34.05-34.10, 34.10-34.15, 34.15-34.20, 34.20-34.25, 34.25-34.30, 34.30-34.35, 34.35-34.40, 34.40-34.45, 34.45-34.50, 34.50-34.55, 34.55-34.60, 34.60-34.65, 34.65-34.70, 34.70-34.75, 34.75-34.80, 34.80-34.85, 34.85-34.90, 34.90-34.95, 34.95-35.00, 35.00-35.05, 35.05-35.10, 35.10-35.15, 35.15-35.20, 35.20-35.25, 35.25-35.30, 35.30-35.35, 35.35-35.40, 35.40-35.45, 35.45-35.50, 35.50-35.55, 35.55-35.60, 35.60-35.65, 35.65-35.70, 35.70-35.75, 35.75-35.80, 35.80-35.85, 35.85-35.90, 35.90-35.95, 35.95-36.00, 36.00-36.05, 36.05-36.10, 36.10-36.15, 36.15-36.20, 36.20-36.25, 36.25-36.30, 36.30-36.35, 36.35-36.40, 36.40-36.45, 36.45-36.50, 36.50-36.55, 36.55-36.60, 36.60-36.65, 36.65-36.70, 36.70-36.75, 36.75-36.80, 36.80-36.85, 36.85-36.90, 36.90-36.95, 36.95-37.00, 37.00-37.05, 37.05-37.10, 37.10-37.15, 37.15-37.20, 37.20-37.25, 37.25-37.30, 37.30-37.35, 37.35-37.40, 37.40-37.45, 37.45-37.50, 37.50-37.55, 37.55-37.60, 37.60-37.65, 37.65-37.70, 37.70-37.75, 37.75-37.80, 37.80-37.85, 37.85-37.90, 37.90-37.95, 37.95-38.00, 38.00-38.05, 38.05-38.10, 38.10-38.15, 38.15-38.20, 38.20-38.25, 38.25-38.30, 38.30-38.35, 38.35-38.40, 38.40-38.45, 38.45-38.50, 38.50-38.55, 38.55-38.60, 38.60-38.65, 38.65-38.70, 38.70-38.75, 38.75-38.80, 38.80-38.85, 38.85-38.90, 38.90-38.95, 38.95-39.00, 39.00-39.05, 39.05-39.10, 39.10-39.15, 39.15-39.20, 39.20-39.25, 39.25-39.30, 39.30-39.35, 39.35-39.40, 39.40-39.45, 39.45-39.50, 39.50-39.55, 39.55-39.60, 39.60-39.65, 39.65-39.70, 39.70-39.75, 39.75-39.80